

ITALIJANŠČINA KOT TUJI IN KOT DRUGI JEZIK

Gimnazija

Gimnazija s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri

Dvojezična slovensko-madžarska gimnazija na narodno mešanem območju Prekmurja

Klasična gimnazija

Ekonomska gimnazija

Ekonomska gimnazija s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri

Tehniška gimnazija

Tehniška gimnazija s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri

Umetniška gimnazija

Umetniška gimnazija s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri

UČNI NAČRT

IME PREDMETA: italijanščina kot tuji in kot drugi jezik

Izobraževalni program gimnazije:

obvezni predmet (420 ur)

izbirni predmet (70/105/140/210 ur)

maturitetni standard (420 ur)

Izobraževalni program gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri, izobraževalni program ekonomske gimnazije, izobraževalni program ekonomske gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri, izobraževalni program tehniške gimnazije, izobraževalni program tehniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri, izobraževalni program umetniške gimnazije - plesna smer; modul B: sodobni ples, izobraževalni program umetniške gimnazije - smer gledališče in film:

obvezni predmet (420 ur)

maturitetni standard (420 ur)

Izobraževalni program dvojezične slovensko-madžarske gimnazije na narodno mešanem območju Prekmurja, izobraževalni program umetniške gimnazije - glasbena smer; modul A: glasbeni stavek, izobraževalni program umetniške gimnazije - glasbena smer, modul B - petje-instrument, izobraževalni program umetniške gimnazije - glasbena smer; modul C: jazz-sodobna glasba, izobraževalni program umetniške gimnazije - plesna smer; modul A: balet, izobraževalni program umetniške gimnazije - likovna smer, izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri - glasbena smer, modul A - glasbeni stavek, izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri - glasbena smer, modul B - petje-instrument, izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri - likovna smer:

obvezni predmet (350 ur)

maturitetni standard (420 ur)

Izobraževalni program klasične gimnazije:

izbirni predmet (280 ur)

PRIPRAVILA PREDMETNA KURIKULARNA KOMISIJA V SESTAVI:

dr. Helena Bažec, Fakulteta za humanistične študije, UP, Alenka Ceglar, Gimnazija, elektro in pomorska šola Piran, dr. Maja Cergolj, OŠ Lucija, Anja Humar Korečič, OŠ Komen, Nataša Kabaj Bavdaž, Zavod RS za šolstvo, Pia Lešnik Bučar, Gimnazija Jožeta Plečnika Ljubljana, dr. Metka Malčič, Fakulteta za humanistične študije, UP, dr. Darja Mertelj, Filozofska fakulteta, UL, Tea Race, Srednja ekonomsko-poslovna šola Koper, Kristina Stopar Jenišek, OŠ Ivana Roba Šempeter pri Gorici, Sonja Šuligoj, Srednja ekonomsko-poslovna šola Koper, Aleksandra Vatovec Zonta, OŠ in vrtec Ankaran, dr. Vesna Vojvoda Gorjan, OŠ Elvire Vatovec Prade, Udovič Suzana, OŠ Elvire Vatovec Prade, dr. Anja Zorman, Fakulteta za humanistične študije, UP.

JEZIKOVNI PREGLED: Dragica Perme

OBLIKOVANJE: neAGENCIJA, digitalne preobrazbe, Katja Pirc, s. p.

IZDALA: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Zavod RS za šolstvo

ZA MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE: dr. Vinko Logaj

ZA ZAVOD RS ZA ŠOLSTVO: Jasna Rojc

Ljubljana, 2025

SPLETNA IZDAJA

DOSTOPNO NA POVEZAVI:

https://eportal.mss.edus.si/msswww/datoteke/ucni_nacrti/2026/un-italijanscina-kot-tuji-in-kot-drugi-jezik_gim-si-dv-kl-ek-ek_si-teh-teh_si-um-um_si.pdf

Katalogni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI-ID 247749379](#)

ISBN 978-961-03-1072-3 (Zavod RS za šolstvo, PDF)

BESEDILO O SEJI SS

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje je na svoji 244. seji, dne 22. 5. 2025, določi učni načrt italijanščina kot tuji in kot drugi jezik za izobraževalni program gimnazije, izobraževalni program gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri, izobraževalni program dvojezične slovensko-madžarske gimnazije na narodno mešanem območju Prekmurja, izobraževalni program klasične gimnazije, izobraževalni program ekonomske gimnazije, izobraževalni program ekonomske gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri, izobraževalni program tehniške gimnazije, izobraževalni program tehniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri, izobraževalni program umetniške gimnazije, izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri.

PRIZNANJE AVTORSTVA – NEKOMERCIALNO – DELJENJE POD ENAKIMI POGOJI

Prenova izobraževalnih programov s prenovo ključnih programskih dokumentov (kurikuluma za vrtce, učnih načrtov ter katalogov znanj)

KAKO SE ZNAJTI?

TIPIČNE STRANI

V dokumentu je za dijakinje in dijake, učiteljice in učitelje ipd. uporabljena moška slovnična oblika, ki velja enakovredno za oba spola.

Tema sporoča vsebinski okvir ali okvir predmetnospecifičnih zmožnosti, povezanih s cilji oz. skupinami ciljev: teme so predmetno specifične in lahko vključujejo vsebinske sklope in dejavnosti ter razvijajo veščine, zmožnosti in koncepte, ki naj bi jih dijaki izgrajevali in razvijali v procesu učenja.

Vrsta teme:
Obvezno
Izbirno
Maturitetno

Opis teme zajema ključne poudarke oz. koncepte kot okvir skupinam ciljev.

Dodatna pojasnila za temo lahko vsebujejo razlago o zasnovi teme, usmeritve in/ali navodila, ki se nanašajo na vsebino, vrsto teme, členitev teme, poimenovanje, trajanje, dejavnosti, izvedbo aktivnosti, učne pripomočke ... oz. karkoli, kar je pomembno za to temo.

IME TEME

OBVEZNO

OPIS TEME

Em fugiaspiduci sitet ut etur, in conest dipsum eosa nonsequam volorum, ommolor aut desequi duciist estrunda volorest, sandeni maximin uscillab il magnam quiam quo con explacc ullaccum alisi quidell igendam, in repta dolupta volor sam, ut hilit laut faccumqui omnim ut doluptur, quam consequ atibus dolo dignate mporehent qui tem nonseque por aliquisimust que volestrum esed quibusdae milla conserf ernate dentiat.

Ma vellaut quatio rporrore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas molorporia doluptatis molum rae nos event, inullit incimaiozem fugiandantis et fugitisque maion ped quo odi beatur, sequi ilisqui ipidel escim reprat.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Ullatur sequo qui ut vellenderio. Re exceseq uiatur aturem eos millandio totaquis alibus iume voluptatia quis aut quamust iosant prestius, ut ommodigendis doluptaes dersped moluptae. Harum a volupta tiatur, ne veles quia voluptatia similic tatesequam, seque ventio. Hendis erum quissequo quist que con nulparum ut quuntemos et repro quod ma nimusa sae vellaut eum ulpari velent voluptu rempor a de omnimax impellu ptatiaecusa ducipsae aut evelles temolup tincil imporia simped et endes eum et molum que laborerat voluptiurem nempori bustio explabo rionsenet evenimin nis ex eum voluptam consed que volupid eliquibus, tetusda ntusam ellis ut archill uptiore rundiae nimusdam vel enit, optibea quiaspelitem lam alit re, omnis ab il mo dolupti connihi tionsequiam eicia dolo intur accusci musdaecatet faccatur? Sinctet latiam facescipsa

Ceria pa iumquam, exernam quaspis dit eaquasit, omnis quis aut apitassum coribusda invenih icatia qui aperorum qui ut re perumquaeepd quame moditatum ipient veligna tessint iaessum, optamus, testi sediasped moluptatem aperiarn aut quodips usciate veribus.

Mi, asit volupta tuscil int aspel illit atur, eum idenist iorrum alit, nim re illitas ma nimi, iusciisita dolorrum volorepedio core, consequam quae. De nossiti officillate

Z oznako **SC** so označeni ključni cilji posameznih področij skupnih ciljev. Številčni zapis pri oznaki skupnih ciljev se navezuje na preglednico s skupnimi cilji.

Z oznako **O** so označeni obvezni cilji.

Z ležečim tiskom in oznako **I** so označeni izbirni cilji.

S krepko označenim besedilom so izpostavljeni **minimalni standardi znanja**.

Z ležečim besedilom so označeni izbirni standardi oz. standardi znanja, ki izhajajo iz izbirnih ciljev.

Dodatne pisave in oznake pri standardih so opredeljene v obvezujočih navodilih za učitelja (npr. podčrtani, M, PTI itd.)

IME SKUPINE CILJEV

CILJI

- O:** Et plabo. Nam eum fuga. Et explat. Xerro et aut que nihicia doloribus, velisci tatur
I: *Que ommodic aboribust, tesequae nimaionseni arum audit minusda dolum, si venimil itatat. Estinve litatem ut adit quid qui.* **SC** (2.2.2.1)
- I:** *Quia voluptatur aut od minverum, quas ilis et mint, eature rehenit magnatur aut exceaquam reiunt et omnis nobit vero excepel in nimagnam quat officiam que plaborpore ne culpa eum dolore aut aspicias sanihil moditam re pelias ne veri reperferes solosores dolorum, quidit ad qui dolorerun.*
O: Ibus nis auda vendio venis saperum atem quiant aut pre comniscia num at is quoditi ne estinve litatem venis saperum atem quiant. **SC** (1.3.4.2 | 2.1.1.1 | 2.1.2.1 | 2.2.1.1 | 2.2.1.2 | 3.1.3.1 | 5.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

- Dijak
- » Obisquamet faccab incium repernam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.
 - » Icillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.
 - » **Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelli quam rem simos con es est volorum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.**
 - » **Ut fuga. Nemperum fuga.**
 - » Ma vellaut quatio rporore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas
 - » Omnim ut doluptur, quam consequ.
 - » *Obisquamet faccab incium repernam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.*
 - » *Icillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.*
 - » Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelli quam rem simos con es est volorum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.
 - » *Ut fuga. Nemperum fuga.*

TERMINI:

☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint
☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	

9 Gimnazija | Zgodovina

Pojmi, ki jih dijak mora poznati oz. razumeti (in/ali znati smiselno uporabljati), lahko pa so navedeni tudi priporočeni pojmi. Nabor (strokovnih) terminov zaokrožuje in dopolnjuje posamezno temo, predstavlja pa informacijo učitelju pri načrtovanju vzgojno-izobraževalnega dela. Namenjen je navedbi terminologije, ki jo na področju določene teme v določenem obdobju izobraževalne vertikale usvojijo dijaki.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

Viri in literatura,
ki so vključeni v
posamezno temo.

NASLOV TEME

- » Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Morbi eget ante eget ante hendrerit convallis vitae et purus. Donec euismod dolor sed neque condimentum, at sodales enim interdum. <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Etiam, M. (2019). Eget laoreet ipsum. Nulla facilisi.
- » Parum, V. (2025). Sequi blaborest quosam. Seque cus.
- » Morbi P. (2007). Sed ac arcu id velit facilisis aliquet. Nec tincidunt.
- » Eget O. (2010). Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla a ac turpis. Nulla et tempus nunc, vitae scelerisque tellus. Sed in tempus mi, a aliquet quam. Integer ut euismod eros, vel pretium mi. Maecenas sollicitudin.
- » Nunc N. (2023). Morbi suscipit ante quis viverra sollicitudin. Aenean ultricies.
- » Nunc N., Ante A., Sem S. (2015). Nullam congue eleifend magna in venenatis. Ut consectetur quis magna vitae sodales. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Sed A. (2024). Ut aliquet aliquam urna eget laoreet. Fusce hendrerit dolor id mauris convallis, at accumsan lectus fermentum. Nunc bibendum quam et nibh elementum consectetur.

NASLOV SKUPINE CILJEV

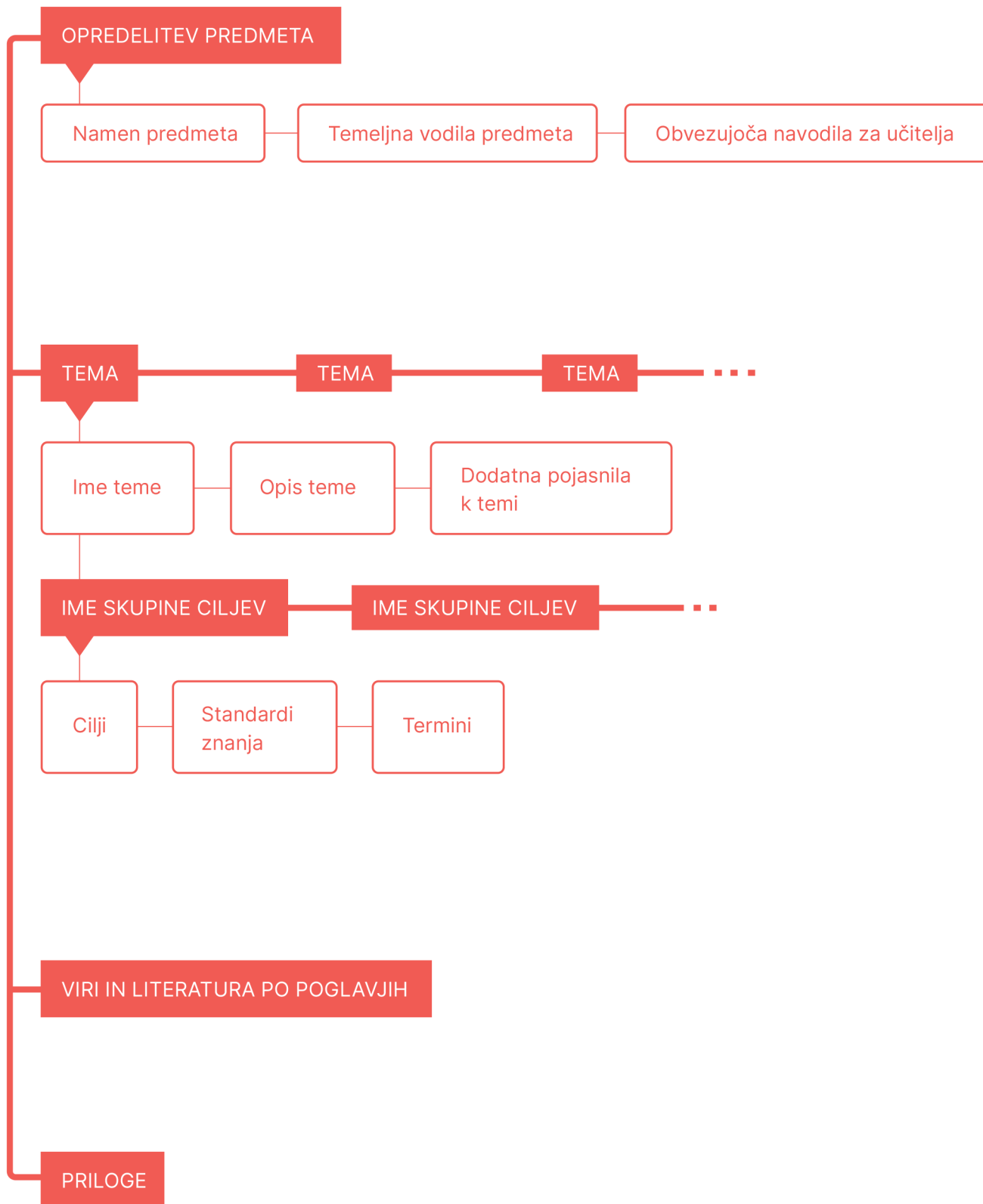
- » Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla, <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Nunc F.: Vivamus quis tortor et ipsum tempor laoreet id quis nunc. Phasellus quis sagittis ligula.
- » Redaktion, 2018. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

Viri in literatura, ki so vključeni
v posamezno skupino ciljev.

Hiperpovezava
do zunanjega vira

KAKO SE ZNAJTI?

STRUKTURA UČNEGA NAČRTA

KAZALO

OPREDELITEV PREDMETA..... 9

Namen predmeta..... 9

Temeljna vodila predmeta 10

Obvezujoča navodila za učitelje 10

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA..... 11

SPREJEMANJE..... 12

Razumevanje ustnega izražanja in
avdiovizualnega gradiva..... 13

Bralno razumevanje..... 15

TVORJENJE..... 17

Ustno izražanje..... 17

Pisno izražanje 20

INTERAKCIJA 22

Ustna interakcija 22

Pisna interakcija..... 25

Spletna interakcija 27

POSREDOVANJE 28

Posredovanje..... 29

RAZNOJEZIČNOST IN MEDKULTURNOST 30

Raznojezičnost in medkulturnost 31

SPORAZUMEVALNE JEZIKOVNE ZMOŽNOSTI..... 32

Jezikovna zmožnost..... 32

Sociolingvistična zmožnost..... 35

Pragmatična zmožnost..... 36

VIRI IN LITERATURA PO POGlavJIH.....38

Opredelitev predmeta..... 38

SPREJEMANJE..... 38

TVORJENJE..... 38

PISNO IZRAŽANJE 38

INTERAKCIJA 38

SPLETNA INTERAKCIJA 38

POSREDOVANJE 39

RAZNOJEZIČNOST IN MEDKULTURNOST
..... 39

SPORAZUMEVALNE JEZIKOVNE

ZMOŽNOSTI 40

PRIOLOGE 41

Priloge po poglavjih..... 41

SPREJEMANJE 41

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA TEMO
..... 41

OPREDELITEV PREDMETA

NAMEN PREDMETA

Italijanščina kot tuji in kot drugi jezik je obvezni splošnoizobraževalni predmet v gimnaziji, ki se izvaja kot drugi tuji jezik in kot drugi jezik na narodno mešanem območju slovenske Istre od 1. do 4. letnika. V izbirnem delu programa se poučuje kot tretji ali četrti tuji jezik.

Obseg ur in pričakovana raven znanja italijanščine po skupnem evropskem jezikovnem okviru (SEJO, 2023) sta prikazana v preglednici 1.

Preglednica 1: *Obseg ur in pričakovana raven znanja italijanščine glede na status predmeta*

Status predmeta	Drugi jezik in drugi tuji jezik (Modul I)	Drugi tuji jezik, začetni (Modul II)	Drugi, tretji tuji jezik, začetni (Modul III–IV)	Tretji, četrti tuji jezik, začetni (Modul V)
Obseg ur	420	420	210–315	70–140
Raven po SEJU	B1–B2	B1–B2	B1	A1–A2

Cilji predmeta se uresničujejo z jezikovnim poukom, ki vključuje tudi književne vsebine.

Razvijanje splošnega jezikovnega znanja in sporazumevalne zmožnosti poteka ob podpori jezikovnih dejavnosti in strategij ter štirih sporazumevalnih načinov: sprejemanja, tvorjenja, interakcije in posredovanja. Pri pouku se dijaki usposablajo za učinkovito sporazumevanje v italijanskem jeziku, kar jim omogoča boljše razumevanje sebe in okolja, v katerem živijo. Pouk krepi medkulturni dialog in spodbuja razvijanje pozitivnih stališč do manjšinske (italijanske) kulture in jezika ter razvija strpnost in sodelovalnost v dvo- in večkulturnem okolju. Predmet nadgrajuje učni načrt za italijanščino kot drugi jezik v osnovni šoli na narodno mešanem območju slovenske Istre.

Učenje italijanščine kot tujega jezika v gimnazijskem programu prispeva k razvijanju celostne sporazumevalne zmožnosti v več jezikih. Pripomore k avtonomnemu vseživljenjskemu učenju jezikov, večji odprtosti, razumevanju in sprejemanju drugačnosti, intelektualni širini, fleksibilnosti ter družbenemu udejstvovanju posameznika kot raznojezičnega in raznokulturnega govorca. Znanje italijanščine in razumevanje kulture sosedskega, italijanskega govornega prostora ter vpetost italijanščine v slovenske kulturnozgodovinske okvire in današnji evropski prostor dijaku omogočajo dostop do informacij v italijanskem jeziku, sporazumevanje, potovanje, sodelovanje ter delovanje na številnih družbenih in izobraževalnih področjih, kot so mednarodna izmenjava dijakov, opravljanje prakse in sodelovanje na tekmovanjih tako na sosedski, regionalni kot mednarodni ravni. Znanje italijanščine dviguje raven konkurenčnosti posameznika na izobraževalnem, javnem in poklicnem področju.

TEMELJNA VODILA PREDMETA

Učenje in usvajanje italijanščine v sporazumevanju in za sporazumevanje pomeni učenje in poučevanje italijanščine v realnih življenjskih kontekstih. Učne dejavnosti in strategije sprejemanja, tvorjenja, interakcije, posredovanja ter raznojezičnosti in raznokulturnosti spodbujajo aktivno vlogo dijaka v vseh fazah učenja. Naloge pri pouku so osredinjene na dijaka in učenje, omogočajo mu stik z avtentičnim jezikom in ga spodbujajo za reševanje koristnih, skupnih opravil, pri katerih pozornost ni usmerjena zgolj v učenje jezikovnih struktur.

Projektno, problemsko in medpredmetno zasnovane dejavnosti dijaku omogočajo doseganje in izkazovanje kompleksnejšega znanja ter sledijo skupnim ciljem, ki jih smiselno umestimo v pouk. Učitelj soustvarja in spodbuja kulturo vključevanja vseh dijakov v pouk, pri čemer upošteva, da je znanje dijaka skoraj vedno neuravnoteženo in ni linearno pri posameznih sporazumevalnih načinih.

OBVEZUJOČA NAVODILA ZA UČITELJE

Znanje dijakov ob vstopu v gimnazijski program je lahko na začetni ali nadaljevalni ravni. Pouk se prilagodi, tako da vsakemu dijaku omogoča nadgradnjo obstoječega jezikovnega znanja in ohranjanje motivacije za nadaljnje razvijanje sporazumevalne zmožnosti. Tako učitelj kot dijak pri pouku v čim večji meri uporabljata italijanščino kot jezik sporazumevanja.

Italijanščina je maturitetni predmet, pri katerem je pričakovana raven znanja B1 na osnovni in B2 na višji ravni. Raven B1 je mogoče doseči s 420 urami gimnazijskega programa (italijanščina kot tuji jezik), raven B2 pa s 420 urami gimnazijskega programa, ki sledi 624 uram učenja italijanščine v osnovni šoli (italijanščina kot drugi jezik).

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA

SPREJEMANJE

OBVEZNO

OPIS TEME

Sprejemanje (tj. sprejem, procesiranje in razumevanje ustnih in pisnih besedil ter avdiovizualnega gradiva) zajema dve skupini ciljev: a) razumevanje ustnega izražanja in avdiovizualnega gradiva in b) bralno razumevanje, pri čemer pri obeh skupinah preverjamo razumevanje standardnega jezika.

Dijak pri razumevanju ustnega izražanja sprejema in procesira govorno besedilo, ki ga tvori ena ali več oseb, v živo ali posneto. Pri vidnem sprejemanju (branju in gledanju nebesednih elementov besedila) dijak sprejema, procesira in razume pisna besedila, ki jih tvori ena ali več oseb. Pri razumevanju avdiovizualnega gradiva dijak gleda avdiovizualne posnetke in uporablja multimedije s podnapisi, sinhronizacijo ali brez njih. Pri tem bogati svoj jezikovni repertoar, ki vključuje besedišče in jezikovne strukture, ustrezne za sporazumevalne potrebe na ravni B1/B2.

Razvija zavedanje o ustaljenih oziroma pričakovanih vzorcih in normah vljudnega sporazumevanja. Prepozna vrste vnosnih besedil (slušna ali bralna, govorna v živo ali posneta in/ali posredovana po medijih), ki so lahko tudi avtentična, daljša, občasno kompleksna in abstraktna, in jih kritično presoja.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Strategije – Dijak naj razvija tudi strategije sprejemanja (kot so iskanje podatkov, sklepanje o pomenu neznanih besed, prepoznavanje glavnih misli, dejstev, stališč idr.). Dijak nadgrajuje bralno razumevanje z učinkovito rabo referenčnih orodij (npr. priročniki, slovarji).

Vrednotenje – Učitelj spremlja, preverja in ocenjuje dijakovo razumevanje različnih vnosnih besedil.

RAZUMEVANJE USTNEGA IZRAŽANJA IN AVDIOVIZUALNEGA GRADIVA

CILJI

Dijak:

O: v vlogi aktivnega poslušalca/gledalca/občinstva razvija spretnosti aktivnega poslušanja in razumevanja različno zahtevnih govorjenih besedil in avdiovizualnega gradiva;

SC (3.3.2.1)

O: v vlogi aktivnega poslušalca/gledalca/občinstva nadgrajuje strategije razumevanja različno zahtevnega ustnega izražanja z uporabo različnih vrst in namenov ter poslušanja/gledanja različno zahtevnih besedil in avdiovizualnega gradiva. Zaveda se, da je učenje vsebine posameznega predmeta hkrati tudi spoznavanje njegove strokovne terminologije.

SC (1.1.2.1 | 1.1.3.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

RAVEN A1, MINIMALNI STANDARD

- prepozna vsebino pogovora, če je izražanje počasno in jasno, razbere fraze in izraze, povezane z njegovimi neposrednimi potrebami (npr. zelo osnovni osebni podatki in podatki o družini, nakupovanje, neposredno okolje, zaposlitev);
- okvirno sledi zelo počasnim in jasnim ter kratkim in preprostim družabnim izmenjavam. Prepozna vsebino pogovora, ki poteka okoli njega. Sledi preprostim napotkom, če je izražanje jasno, počasno in razločno.

RAVEN A1, STANDARD

- izlušči bistvo preprostih besedil o vsakdanjih vsebinah in prepozna stvarne informacije v njih, če je izražanje jasno, počasno in razločno.

RAVEN A2, MINIMALNI STANDARD

- razbere vsebino pogovora in izlušči bistvene informacije;
- prepozna, če se udeleženci razprave strinjajo ali ne;
- sledi različnim navodilom in razume enostavna javna obvestila, če so posredovana jasno in počasi;
- dojame sporočilo o znanih vsakdanjih vsebinah, če je posredovano jasno in počasi.

RAVEN A2, STANDARD

- sledi pogovoru med drugimi govorniki v jasnem jeziku in izlušči bistvene podatke;
- prepozna osnovne kretnje nebesednega sporazumevanja;
- sledi različnim navodilom in razbere pomen javnih obvestil;
- prepozna nekatera stališča in namene, če so izražena v standardni italijanščini, ki poteka jasno, počasno in razločno.

RAVEN B1, MINIMALNI STANDARD	RAVEN B1, STANDARD
• razbere vsebino pogovora in razbere bistvene informacije; • prepozna, če se udeleženci razprave strinjajo ali ne, ter dovolj poudarjene argumente; • sledi preprostim, vizualno podprtim, govornim besedilom z znanimi, konkretnimi vsebinami; • sledi raznim navodilom in razume javna obvestila.	• sledi predstavitvi ali predavanju, ki je povezano z interesi mladostnikov ali z družbeno aktualnimi vsebinami, pri čemer razume večino informacij; • razbere časovno zaporedje navedenih dogodkov in vse druge vrste pomenskih odnosov v besedilu; • izlušči vsebino razprave, argumente za in proti ter razloge za strinjanje ali nestrinjanje; • pri najpogostejših vrstah ustnih besedil razume vsebino vidnega/povedanega (globalno in posamične informacije). Prepozna stališča in namene govorca.
RAVEN B2, MINIMALNI STANDARD	RAVEN B2, STANDARD
• izlušči glavne misli, ključne podatke in večino argumentacije kompleksnega besedila tako o konkretnih kot abstraktnih vsebinah s svojega področja in o družbeno aktualnih vsebinah, če govor spremljajo neposredni označevalci besedilne zgradbe.	• presoja vsebino in ji sledi, razbere podrobne podatke, razume argumentacijo kompleksnega besedila in razprav tako o konkretnih kot abstraktnih vsebinah s svojega interesnega področja in o družbeno aktualnih vsebinah, če govor spremljajo neposredni označevalci besedilne zgradbe.

BRALNO RAZUMEVANJE

CILJI

Dijak:

O: razvija bralno razumevanje besedil. Redno bere raznolika gradiva, jih poglobljeno analizira in kritično vrednoti;

SC (1.1.4.1)

O: pri razumevanju besedila razvija bralne strategije z uporabo najrazličnejših vrst in namenov branja. Išče podatke, informacije in vsebine v klasičnih in digitalnih okoljih ter izboljšuje osebne strategije iskanja.

SC (4.1.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

RAVEN A1, MINIMALNI STANDARD	RAVEN A1, STANDARD
• razbere vsebino kratkih, preprostih besedil z najpogostejšim besediščem, pri razumevanju si pomaga z nekaterimi pogostimi mednarodnimi izrazi; • izlušči sporočilo preprostih, vsakdanjih besedil, sporočil, pism; • bere kratka in preprosta besedila o znanih vsebinah vključno z navodili, ki so lahko tudi vizualno podprta in v katerih prevladujejo najpogostejši vsakdanji izrazi; • prepozna tudi najpogostejše rabljene preproste vsakdanje nebesedne znake.	• bere kratka, enostavna in konkretna besedila o znanih vsebinah, napisana v jeziku, v katerem prevladujejo pogosti vsakdanji izrazi; • z okvirnim razumevanjem kratkih besedil in izjav o vsakdanjih stvarnih vsebinah si pomaga pri sklepanju o verjetnem pomenu neznanih besed, kar mu omogoči razumevanje dodatnih informacij v besedilu; • bere kratka in preprosta besedila, ki vsebujejo pogosto rabljene vsakdanje besede in preproste povedi, ki so lahko tudi vizualno podprta; • prepozna tudi vsakdanje nebesedne znake, ki ustrezajo tej ravni.
RAVEN A2, MINIMALNI STANDARD	RAVEN A2, STANDARD
• orientira se v besedilih in razume specifične predvidljive podatke v različnih preprostih pisnih gradivih. Razume znake in obvestila na javnih mestih in rubrike v obrazcih (npr. za prijavo izgubljene prtljage, vpis v jezikovno šolo ...); • sledi jasno izraženim preprostim navodilom, s katerimi se srečuje v vsakdanjem življenju; • razbere vsebino kratke pripovedi in opisa življenja ljudi, tvorjenih v preprostem jeziku; • izlušči bistvo kratke zgodbe, če je napisana jasno in v dovolj preprostem jeziku.	• razbere bistvene informacije v preprosti uradni korespondenci, v spletnih objavah (kratkih uradnih dokumentih, oglasih in drugih jezikovno srednje zahtevnih besedilih v časopisih in revijah) in osebnih sporočilih z razmeroma podrobnim opisom dogodkov in izkušenj; • sledi jasno izraženim navodilom (npr. navodilom na embalaži izdelkov za vsakdanjo rabo ali varnostnim navodilom); • razbere vsebino pripovedi in opisa življenja ljudi, tvorjenih v preprostem jeziku; • izlušči sporočilo in bistvene informacije kratke zgodbe, če je napisana jasno in v dovolj preprostem jeziku.

RAVEN B1, MINIMALNI STANDARD	RAVEN B1, STANDARD
- izlušči glavne misli, ključne podatke in preprosto argumentacijo srednje zahtevnega besedila tako o konkretnih kot abstraktnih vsebinah s svojega interesnega področja in družbeno aktualnih vsebinah, če ga spremljajo neposredni označevalci besedilne zgradbe; - razbere ključne podatke in sporočilo umetnostnega besedila.	- prepozna glavne poudarke in utemeljitve srednje zahtevnega stvarnega besedila o vsebinah s svojega interesnega področja ali o družbeno aktualnih vsebinah; - razbere sporočilo, podrobne podatke in argumentacijo besedila ter razprav tako o konkretnih kot abstraktnih vsebinah s svojega interesnega področja in o družbeno aktualnih vsebinah, če ga spremljajo neposredni označevalci besedilne zgradbe; - razbere vsebino umetnostnega besedila z jasno oblikovano zgodbo v srednje zahtevnem jeziku: opise krajev, zaporedja dogodkov, utemeljevanje, neposredno in posredno izražena čustva in stališča ter sporočilo besedila.
RAVEN B2, MINIMALNI STANDARD	RAVEN B2, STANDARD
- razbere vsebino neumetnostnega in umetnostnega besedila, če lahko težka mesta večkrat prebere; - v besedilu prepozna diskurzne strukture, ki so izražene jasno in nedvoumno, npr. soočenje argumentov, predstavitev problema in rešitve ter odnos med vzrokom in posledico; - razbere stvarne informacije in tiste, ki zahtevajo interpretacijo ali dedukcijo; - pri branju korespondence, ki se nanaša na njegovo interesno področje in družbeno aktualne vsebine, hitro dojame bistvo sporočila, če je besedilo napisano v standardnem jeziku ali njemu znani različici.	- razbere vsebino neumetnostnega in umetnostnega besedila, tudi daljšega kompleksnega besedila s svojega strokovnega področja, če lahko težje razumljiva mesta večkrat prebere, težave mu lahko povzročajo manj pogosti idiomi (frazemi); - v besedilu prepozna različne diskurzne strukture: soočenje argumentov, predstavitev problema in rešitve ter odnos med vzrokom in posledico; - na hitro s preskakovanjem pregleda dolga in kompleksna besedila, v njih najde relevantne podrobnosti in se odloči, ali zaslužijo natančnejšo obravnavo; - v besedilu razbere stvarne informacije in tiste, ki zahtevajo interpretacijo ali dedukcijo; - pri branju korespondence, ki se nanaša na njegovo interesno področje in družbeno aktualne vsebine, hitro dojame bistvo sporočila, tudi če je besedilo napisano v pogovornem jeziku.

TVORJENJE

OBVEZNO

OPIS TEME

Tvorjenje vključuje govorno in pisno izražanje. Pri tej temi dijaki tvorijo govorna besedila, ki so namenjena enemu ali več poslušalcem, in pisna besedila, namenjena znanemu ali nepoznanemu naslovniku.

- » **Dijakova govorna zmožnost** se razvija pri glasnem branju, poročanju, opisovanju, razlaganju, pripovedovanju, utemeljevanju, igri vlog, spontanem govorjenju, izražanju stališč.
- » **Dijakova pisna zmožnost** se kaže pri tvorjenju raznovrstnih besedilnih vrst (pisanje dialogov, opisov, pripovedi, napotkov, razlag, utemeljitev).

Obe vrsti izražanja se razvijata stopenjsko: za povezovanjem posameznih besed v povedi sledi tvorjenje preprostejših in nato kompleksnejših besedil.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

V Didaktičnih priporočilih je na voljo silabus slovničnih struktur (CILS (<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/vvpzaqq>)), porazdeljenih po ravneh od A1 do vključno B2. Vsebuje tiste, ki jih mora dijak razumeti in tudi tiste, ki jih mora znati uporabljati pri različnih vrstah tvorjenja, interakcije in posredovanja. Priporočena je premišljena uporaba.

USTNO IZRAŽANJE

CILJI

Dijak:

🟢 v vlogi govorca razvija zmožnost ustnega izražanja o različnih vsebinah s svojega interesnega področja in o družbeno aktualnih vsebinah. Pri pripravi na ustno tvorjena besedila uporablja gradivo v klasičnem ali digitalnem okolju, ga analizira, primerja in vrednoti njegovo verodostojnost ter zanesljivost;

SC (4.1.1.1 | 4.1.2.1)

🟢 razvija zmožnost izražanja vtisov, občutij, posredovanja izkušenj, opisovanja, pripovedovanja in povzemanja vsebin v različnih besedilnih vrstah;

SC (1.1.1.1)

🟢 spoznava, uporablja in nadgrajuje tvorbenne strategije.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

RAVEN A1, MINIMALNI STANDARD	RAVEN A1, STANDARD
• se opiše, pove, kaj dela in kje živi. Če se lahko pripravi vnaprej, v zaporedju preprostih stavkov opiše vsakdanje značilnosti svojega življenja. Tvorijo preproste, večinoma nepovezane fraze o ljudeh in krajih; • poimenuje predmet (na sliki ali v prostoru), njegovo obliko in barvo z osnovnimi besedami, frazami in ustaljenimi izrazi; • posreduje zelo kratko izjavo.	• se opiše, pove, kaj dela in kje živi. V zaporedju preprostih stavkov s preprostimi besedami opiše vsakdanje dogajanje v svojem življenju. Tvorijo preproste, večinoma povezane fraze o ljudeh in krajih; • poimenuje predmet (na sliki ali v prostoru), njegovo obliko, barvo in druge lastnosti z osnovnimi besedami, frazami in ustaljenimi izrazi; • posreduje kratko izjavo.
RAVEN A2, MINIMALNI STANDARD	RAVEN A2, STANDARD
• predstavi vsebino, povezano z njegovim vsakodnevnim življenjem, in na kratko opiše svoja dejanja, predstavi načrte, pojasni in preprosto utemelji svoja stališča. Odgovori na preprosto oblikovana vprašanja, povezana s predstavitvijo; • glede enostavnih vsakodnevnih zadev jasno izrazi glavne vtise in občutke/počutje.	• predstavi, opiše in povzema vsebine, povezane s svojimi interesnimi področji, ki jih podkrepi s konkretnimi primeri. Odgovori na zastavljena vprašanja in navede relevantne informacije; • glede enostavnejših vsakodnevnih zadev jasno in dovolj podrobno izrazi vtise, počutje, izkušnje, doda elemente kritične presoje, predlaga rešitve preprostejših problemov, daje nasvete; • razmeroma tekoče poveže neposredno pripoved ali opis v smiselno linearno zaporedje; • na kratko predstavi in pojasni svoje mnenje, načrte in dejanja. Utemelji odobranje ali neodobranje dejanja nekoga drugega.
RAVEN B1, MINIMALNI STANDARD	RAVEN B1, STANDARD
• preprosto opiše ali predstavi različne vsebine, povezane z mladostnikovimi interesnimi področji in družbeno aktualnimi pojavi. Preproste povedi poveže v smiselno zaporedje. Pove, kaj mu je pri čem všeč in kaj ne, to utemelji in navede primere. V glavnih obrisih predstavi problem ali pojav; • ob zastavljenih vprašanj obnovi vsebino umetniškega dela, predstavi glavne like in izrazi svoje vtise.	• predstavi, opiše in povzema vsebine, povezane z mladostnikovimi interesnimi področji in družbeno aktualnimi pojavi, ki jih podkrepi s konkretnimi primeri. Odgovori na zastavljena vprašanja in navede relevantne podatke; • podrobno in jasno izrazi vtise, občutke o doživetju, posreduje izkušnje, kritično presojo in predlaga rešitev problemov; • navede različne vidike problema oziroma pojava in preprosto predstavi stališča drugih; • obnovi vsebino umetniškega dela, predstavi glavne like in odnose med njimi ter kraj in čas dogajanja. Posreduje vtise o umetniškem delu.

RAVEN B2, MINIMALNI STANDARD	RAVEN B2, STANDARD
• razmeroma tekoče pripoveduje o svojih interesnih področjih in družbeno aktualnih vsebinah, pri čemer dovolj dobro razvija argumentacijo, da mu sogovorec večino časa brez težav sledi. Svoj pogled na vsebino utemelji z navedbo preprostih razlogov in/ali primerov. Jasno izrazi svoje občutke o doživetem in jih utemelji. Dovolj natančno pojasni bistvo neke ideje ali problema in poda relevantna navodila za izpeljavo določenega postopka; • po predhodni pripravi na kratko nagovori občinstvo/ poslušalce in predstavi temo, ki mu je blizu in je družbeno aktualna. Odgovori na vprašanja o glavnih podatkih in glavnih utemeljitvah iz predstavljene vsebine.	• strukturirano pripoveduje in podrobno opiše oziroma predstavi najrazličnejše vsebine, povezane z mladostnikovimi interesnimi področji in družbeno aktualno vsebino. Pripoved ustrezno razvije in argumentira svoja stališča, pri čemer svoje ideje osvetli z dodatnimi podatki in tehtnimi primeri ter navede prednosti in pomanjkljivosti različnih možnosti. Podrobno opiše zanj pomembne dogodke in doživetja. Informacije posreduje zanesljivo in jasno ter podrobno opiše, kako je treba izvesti določen postopek; • nagovori občinstvo/poslušalce ter dovolj tekoče in spontano odgovori na vprašanja o predstavljeni vsebini, da ga prejemnik razume brez posebnega napora.

PISNO IZRAŽANJE

CILJI

Dijak:

O: razvija splošno pisno izražanje in uporabo strategij tvorjenja besedil. Tvorí povezana besedila o različnih znanih vsebinah. Pri pripravi pisnih besedil išče podatke, informacije in vsebine v različnih pisnih virih ali digitalnih okoljih, izboljšuje osebne strategije iskanja. Uporabljenó digitalno gradivo analizira, primerja ter vrednoti verodostojnost in zanesljivost podatkov, informacij in digitalnih vsebin;

SC (1.1.1.1 | 4.1.1.1 | 4.1.2.1)

I: razvija ustvarjalno pisanje (domišljajska besedila, preproste pesmi, reklamne oglase ali promocija ipd.). Ob tvorjenju besedil za promocijo narave razvija odgovoren odnos in se zaveda odgovornosti za trajnostno delovanje.

SC (2.1.3.1 | 2.4.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

RAVEN A1, MINIMALNI STANDARD

- s preprostimi frazami ali stavki kratko predstavi sebe, druge, predmete in prostore.

RAVEN A1, STANDARD

- tvori niz preprostih stavkov o sebi in drugih, kratko opiše predmete in prostore.

RAVEN A2, MINIMALNI STANDARD

- napiše raznovrstna preprosta besedila o znanih vsebinah. V povezanih stavkih opiše enostavne vidike svojega okolja;
- tvori krajše opise in pripovedi, približen opis preteklega dogajanja in osebnih doživetij.

RAVEN A2, STANDARD

- tvori preprosto povezana besedila o znanih vsebinah ali področjih, ki ga zanimajo. Besedila so koherentna, jasna, primerno strukturirana z jasnimi časovnimi in vzročno-posledičnimi odnosi;
- predstavi prednosti in slabosti ter utemelji svoje mnenje;
- opiše resnična ali izmišljena doživetja in dogodke; v preprostem povezanem besedilu opiše svoja čustva in odzive.

RAVEN B1, MINIMALNI STANDARD

- preprosto opiše ali predstavi različne vsebine, povezane z mladostnikovimi interesnimi področji in družbeno aktualnimi pojavi. Nize preprostih povedi poveže v smiselno zaporedje. Upošteva sporočanje položaj in izrazi mnenje o predstavljeni vsebini;
- tvori kratko, preprosto domišljajsko besedilo.

RAVEN B1, STANDARD

- napiše raznovrstna besedila o znanih vsebinah, povezanih z mladostnikovimi interesnimi področji in družbeno aktualnimi pojavi (zgodbe, opis potovanja, preprosta ocena filma ali knjige, novica, pisni sestavki/eseji o znanih vsebinah ...), ki so koherentna, jasna in primerno strukturirana. Upošteva sporočanje položaj. Predstavi prednosti in slabosti ter utemelji svoje mnenje. Za premoščanje jezikovnih ovir uporabi različne strategije (parafraziranje, sopomenke ...);
- tvori domišljajsko besedila. Poda preprosto oceno umetniškega dela.

RAVEN B2, MINIMALNI STANDARD

- tvori jasna besedila o svojih interesnih področjih in aktualnih vsebinah, pri čemer v manj kompleksnem jeziku povzema, poroča, navaja in utemeljuje svoje mnenje (npr. oceno filma, knjige ali televizijskega programa) in pri tem svoje trditve smiselno in dovolj spretno povezuje. V pripovednem besedilu jasno prikaže časovno zaporedje dogodkov, v utemeljevalnem besedilu pa vzročno-posledične odnose.

RAVEN B2, STANDARD

- tvori jasna in jezikovno spretno zasnovana besedila o svojih interesnih področjih in poljubnih aktualnih vsebinah, pri čemer v že dokaj kompleksnem jeziku povzema, poroča, navaja in utemeljuje svoje mnenje. Poleg tega povezuje in vrednoti podatke in trditve iz več različnih virov, razvija argumente, navaja razloge za določeno stališče ali proti njemu ter pojasnjuje prednosti in slabosti različnih možnosti. V pripovednem besedilu jasno prikaže časovno zaporedje dogodkov, četudi uporablja časovne preskoke.

INTERAKCIJA

OBVEZNO

OPIS TEME

Ustna, pisna in spletna interakcija predstavljajo sporazumevanje med dvema ali več osebami. Za uspešno interakcijo je nujna sočasna raba zmožnosti sprejemanja in tvorjenja besedil ter kompenzacijskih strategij, ki omogočajo prilagajanje različnim govornim položajem in okoliščinam. Ker ima dijak pri interakciji praviloma eno od aktivnih vlog (čtetudi je lahko občasno tudi le posrednik), je treba krepiti medosebne, sodelovalne in posredovalne funkcije ter osnovne sporazumevalne strategije (npr. menjava vlog, sodelovanje in prošnja za pojasnilo, preverjanje razumevanja ipd.).

Dijak ustno in pisno izmenja informacije s sogovornikom oz. sogovorniki (pogovor o hobijih, potovanju, filmu, športni prireditvi, intervju, lahko preko videoklica za daljši pogovor o različnih vsebinah, tudi s podajanjem in utemeljevanjem mnenja), pridobiva storitve in dobrine, izpolni obrazec z osebnimi podatki, napiše osebno pismo, uradni dopis, e-sporočilo, ipd.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Pri razvijanju interakcije je treba upoštevati, da to področje ni samostojno, temveč se razvija v soodvisnosti od sprejemanja, tvorjenja, posredovanja, raznojezične in medkulturne zmožnosti ter vseh vidikov sporazumevalnih jezikovnih zmožnosti.

USTNA INTERAKCIJA

CILJI

Dijak:

○: razvija zmožnost aktivne ustne izmenjave informacij in mnenj, pri čemer uporablja in razvija strategije, ki ga pripravljajo na interakcijo z različnimi sogovorci (formalno vs. neformalno) in v različnih situacijah (tudi pri ustni interakciji na daljavo);

SC (5.3.4.1)

○: razvija zmožnosti sporazumevanja s sogovorci pri izvajanju skupnih opravil in pridobivanju dobrin in storitev, pri čemer začne, vzdržuje ali konča pogovor v živo oz. na daljavo;

I: se sporazumeva v italijanščini v vsakdanjih okoliščinah tudi izven učilnice, npr. na strokovni ekskurziji ali pri sodelovanju v mednarodnem projektu. S sogovorniki aktivno uporablja pri pouku pridobljeno znanje v novih avtentičnih situacijah. V mednarodnem sodelovanju se aktivno povezuje z drugimi deležniki v prizadevanju in ukrepanju za trajnostne rešitve.

SC (5.3.5.3 | 2.4.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

RAVEN A1, MINIMALNI STANDARD	RAVEN A1, STANDARD
- vzpostavi stik in pri tem uporabi osnovne pozdrave ob prihodu in slovesu; - odzove se na vsakdanje izraze, če jih sogovorec sporoča jasno in počasi ter jih po potrebi večkrat ponovi; - vpriča sogovornika, kako se počuti, in se na njegov odgovor odzove; - sledi kratkim preprostim navodilom; - z omejenim naborom izrazov izmenja mnenje o tem, kaj mu je všeč in kaj ne.	- vzpostavi družabne stike (npr. pozdravi ob prihodu in slovesu, predstavi sebe in druge, se zahvali); - sporazumeva se preprosto, vendar je njegovo sporazumevanje v celoti odvisno od ponavljanja na počasnejši način, preoblikovanja in popravljanja; - sodeluje lahko v preprostem pogovoru o znanih vsakdanjih vsebinah; - izpolni osnovna navodila, ki vključujejo čas, kraje, števila itn.; - posreduje nezapletene stvarne informacije za vsakdanje potrebe.
RAVEN A2, MINIMALNI STANDARD	RAVEN A2, STANDARD
- sporazumeva se v preprostih in rutinskih opravilih, ki zahtevajo preprosto in neposredno izmenjavo informacij o znanih in vsakdanjih stvareh. Vzpostavi družabne stike; - obvlada zelo kratke družabne izmenjave, čeprav le včasih razume dovolj, da bi lahko usmerjal pogovor po svoji želji; - kadar je neposredno naslovljen, se odzove na znano vsebino, če lahko prosi za ponovitev, preoblikovanje ali dodatna pojasnila. Izrazi prošnje, povabila, predloge in opravičila ter se nanje odzove; - uporablja preproste vsakdanje vljudne pozdrave in nagovore.	- znajde se v večini vsakdanjih situacij, vključi se v pogovor o znanih vsebinah in po potrebi kaj ponovi ter tako potrdi, da se s sogovornikom razume. Izraža osebna mnenja in izmenjuje misli in informacije. Izraža misli o abstraktnejših vsebinah; - izrazi različna čustvena stanja in poudari osebni pomen dogodkov in doživetij; - z razmeroma spontanim postavljanjem vprašanj o posamezni izkušnji ali dogodku začne pogovor in ga nadaljuje; - telekomunikacije uporablja za sporazumevanje z znano osebo (za izmenjavo preprostih novic, dogovore za srečanja), če lahko zaprosi za pojasnilo.
RAVEN B1, MINIMALNI STANDARD	RAVEN B1, STANDARD
- v pogovoru o znanih vsebinah (povezanih z mladostnikovimi interesnimi področji in družbeno aktualnimi pojavi) smiselno izmenjuje preproste informacije, če je govor razločen in počasen; - v pogovor o znanih vsebinah se vključi, tako da se odziva na pobude, sogovornika po potrebi prosi za pojasnilo, sodeluje pri načrtovanju skupnih aktivnosti; - sledi preprostim navodilom; - znajde se v vsakdanjih situacijah, če lahko prosi za ponovitev navodila ali dodatna pojasnila.	- izmenjuje informacije, utemelji stališča in jih podkrepi s primeri. Izrazi svoje mnenje o konkretnih vsebinah (npr. družina, hobiji, delo, potovanje in aktualni dogodki), abstraktnih vsebinah (čustva, umetnost) in o vsebinah, ki so povezane z mladostnikovimi interesnimi področji in družbeno aktualnimi pojavi; - samostojno se vključi v pogovor, prosi za dodatna pojasnila, z argumenti zagovarja svoje mnenje in stališča; - sledi navodilom in pojasni, kaj je treba storiti v nadaljevanju, ter primerja različne možnosti, izrazi pobudo, se pogaja (npr. načrtovanje skupnih aktivnosti); - znajde se v pogostejših in tudi nevsakdanjih situacijah.

RAVEN B2, MINIMALNI STANDARD	RAVEN B2, STANDARD
• razmeroma samozavestno se sporazumeva o znanih vsakdanjih in nevsakdanjih zadevah, povezanih z njegovim interesnim področjem, ali o družbeno aktualni vsebini. Posreduje, sprejema, preverja in potrjuje podatke, razloži težave ter izrazi misli o abstraktnejših in kulturnih vsebinah, kot so filmi, knjige, glasba itn. Na kratko komentira stališča drugih. Znajde se v večini govornih izmenjav, tudi v manj vsakdanjih situacijah; • sledi vsakdanjemu razločno artikuliranemu pogovoru, čeprav mora občasno prositi sogovorca za pojasnilo. Začne pogovor in ga nadaljuje, pri čemer izrazi svoje mnenje in se odziva na mnenja drugih. V pogovoru sodeluje, če se sogovorec potruji, da bi se razumela, npr. izogiba se zelo idiomatskemu jeziku in se izraža razločno.	• sporazumeva se dovolj tekoče in spontano, da lahko vzdržuje redne stike in se sporazumeva z uporabniki ciljnega jezika, pri čemer ta interakcija ni naporna ne zanj ne za sogovorce. Izrazi različna čustvena stanja, osebni pomen dogodkov in doživetij ter utemelji in osvetli svoja stališča z relevantnimi razlagami in argumenti; • dejavno sodeluje v daljših neformalnih ali formalnih pogovorih o večini splošnih vsebin, tudi v primeru motenj iz okolja (slušnih/vizualnih), če pogovor poteka v standardnem jeziku ali njemu poznani jezikovni različici. Težavno je lahko sodelovanje v razpravi z več uporabniki ciljnega jezika, če ti v ničemer ne prilagodijo svojega jezika; • zanesljivo sledi podrobnim navodilom. Postavlja zahteve in podrobna vprašanja, zanesljivo posreduje natančne informacije. Sogovorce povabi, naj se pridružijo pogovoru oz. razpravi, naj izrazijo, kaj mislijo itn.

PISNA INTERAKCIJA

CILJI

Dijak:

🟢: sodeluje v pisni komunikaciji in pri tem aktivno sooblikuje različne vrste besedil, namenjenih osebnemu ali formalnemu dopisovanju (npr. osebna pisma, uradna sporočila). Komunikacija se odvija učinkovito, spoštljivo in nenasilno.

SC (1.1.5.1 | 5.2.4.3)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

RAVEN A1, MINIMALNI STANDARD	RAVEN A1, STANDARD
• vnese osebne podatke (številke, datume, ime, narodnost, naslov, starost,...) v običajne obrazce; • tvori preprosto sporočilo ob pomoči slovarja v obliki niza zelo kratkih stavkov s preprostim besediščem; • prosi za osebne podatke ali jih posreduje.	• večino običajnih obrazcev izpolni z osebnimi in drugimi podatki; • tvori kratka in preprosta sporočila in uradna pisma, posreduje osnovne informacije in vpraša za dodatna pojasnila; • tvori osebna pisma, v katerih sporoča novice, izraža misli in mnenje ter poroča o osebnih občutkih in doživetjih.
RAVEN A2, MINIMALNI STANDARD	RAVEN A2, STANDARD
• sprejema in posreduje preprosta sporočila za neposredne potrebe, (npr. kratka, preprosta obvestila, e-sporočila in sms); • tvori preprosta osebna pisma, v katerih izrazi zahvalo, opravičilo, ...	• pisno komunicira v obliki osebnih pisem in raznih sporočil, ki vsebujejo neposredno uporabne informacije, in na takšna sporočila in pisma tudi ustrezno odgovori; • vključuje različne znane vsebine, povezane z mladostnikovimi interesnimi področji in družbeno aktualnimi pojavi. Nize preprostih fraz in povedi povezuje v smiselno zaporedje; • v grobem predstavi problem in dileme, povezane z njim. Upošteva sporočanjejski položaj.
RAVEN B1, MINIMALNI STANDARD	RAVEN B1, STANDARD
• sprejema in posreduje preprosta sporočila za neposredne potrebe, v katerih razumljivo predstavi pomembne informacije in točke; • glavne informacije o znanih vsebinah posreduje in preveri; • tvori kratka in preprosta uradna sporočila in pisma, posreduje osnovne informacije in zna vprašati za dodatna pojasnila; • tvori osebna pisma, v katerih sporoča novice, izraža misli in mnenja ter poroča o osebnih občutkih in doživetjih; • pri vsem naštetem si občasno pomaga s primernimi priročniki (npr. slovarji, prevajalniki, orodji umetne inteligence).	• v pisno interakcijo vključuje različne teme, povezane z interesnimi področji mladostnika in družbeno aktualnimi pojavi. Ustrezno predstavi probleme in dileme, povezane z njim, ter zastavlja vprašanja. Upošteva sporočanjejski položaj; • posreduje, izmenja in preveri informacije in stališča oziroma mnenja o različnih vsebinah; • tvori in izmenjuje uradna sporočila in pisma (npr. prošnja za informacije, pritožba), v katerih sprašuje po preprostih, neposredno uporabnih informacijah ali jih posreduje in po potrebi utemeljuje; • tvori osebna sporočila in pisma, v katerih ob posredovanju informacij izraža svoje mnenje, doživetja, dileme, jih komentira ali argumentira ter po potrebi zastavlja vprašanja; • pri vsem naštetem si občasno pomaga s primernimi priročniki (npr. slovarji, prevajalniki, orodji umetne inteligence).

RAVEN B2, MINIMALNI STANDARD	RAVEN B2, STANDARD
• prejme sporočila, v katerih se o nečem poizveduje oz. kaj pojasnjuje; • tvori osebna pisma, v katerih sporoča novice in izraža mnenje o abstraktnih ali kulturnih vsebinah ter podrobno poroča o osebnih občutkih in doživetjih. Odgovori na oglas in zaprosi za dodatne informacije o točkah, ki ga zanimajo; • tvori preprosta e-sporočila ali pisma (npr. se pritoži in prosi za ukrepanje); • posreduje informacije, jih preverja ter dokaj natančno sprašuje o problematiki ali jo razloži, po potrebi pridobi dodatne informacije z IKT; • pri vsem naštetem si občasno pomaga s primernimi priročniki (npr. slovarji, prevajalniki, orodji umetne inteligence).	• razume in sporoča novice in mnenja. Pri tvorjenju osebnih in uradnih pisem ter e-sporočil uporabi kontekstu primeren register in ustaljene konvencije. V osebnih pismih izraža čustva in poudarja osebni pomen dogodkov in doživetij ter komentira novice in poglede dopisovalca; • tvori formalna e-sporočila/vabila, zahvale in opravičila. Zaprosi za informacijo, jo poveže z drugimi podatki in jo posreduje drugim; • prebere in sestavi (kompleksno) osebno sporočilo ali sporočilo, povezano z njegovim interesnim področjem ali družbeno aktualno vsebino; • pri vsem naštetem si občasno pomaga s primernimi priročniki (npr. slovarji, prevajalniki, orodji umetne inteligence).

SPLETNA INTERAKCIJA

CILJI

Dijak:

O: razvija sposobnost sodelovanja v spletnih razpravah, izmenjavi informacij in mnenj z različnimi udeleženci z osebnega in javnega področja; uporablja in izpopolnjuje interakcijske strategije in prilagaja komunikacijo okoliščinam (npr. v razpravi kritično presoja informacije in potrebe o trajnostnem razvoju);

SC (4.2.1.1 | 2.2.2.1)

O: sodeluje v spletnih skupinskih izmenjavah in razvija specifični jezikovni repertoar. Svoje vedenje prilagaja pričakovanjem in pravilom, ki veljajo v določeni skupini, upošteva spletni bonton.

SC (4.2.5.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

standardi znanja niso določeni.

POSREDOVANJE

OBVEZNO

OPIS TEME

Pri posredovanju dijak deluje kot družbeni posrednik med dvema ali več sogovorci, ki govorijo različne jezike in imajo težave pri medsebojnem sporazumevanju.

Njegova naloga je gradnja mostov med njimi in pomoč pri medsebojnem razumevanju. Poudarjena je vloga jezika v procesih, kot so oblikovanje prostora in pogojev za sporazumevanje in/ali učenje, sodelovanje pri oblikovanju novega pomena, spodbujanje drugih k oblikovanju ali razumevanju novega pomena in prenašanje novih informacij v ustrezni obliki.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Pri posredovanju besedil, ki je najobsežnejše področje posredovanja, posrednik prenaša vsebino besedila drugi osebi, ki besedila zaradi jezikovnih, kulturnih ali drugih ovir ne razume. Med posredovanje besedila sodijo naslednje dejavnosti:

- » prenašanje specifičnih informacij,
- » pojasnjevanje podatkov,
- » obdelava besedila,
- » prevajanje pisnega besedila,
- » pisanje zapiskov,
- » izražanje osebnega odziva na ustvarjalna besedila,
- » analiziranje in kritika ustvarjalnih besedil.

Pri posredovanju pri sporazumevanju posrednik spodbuja in usmerja sporazumevanje med osebami z različnimi stališči. Razlike so lahko osebne, sociokulturne, sociolingvistične ali intelektualne narave.

Pri posredovanju konceptov posrednik omogoča drugim dostop do znanja in konceptov. Sem sodi npr. poučevanje.

POSREDOVANJE

CILJI

Dijak:

🔵: razvija zmožnost jezikovnega posredovanja pri ustnem sporazumevanju: posreduje bistvo povedanega, ko mora sogovorniku pojasniti informacijo, ki je ne razume. Uporablja vse svoje znanje, svoj celoten jezikovni repertoar, prilagaja se spremembam;

SC (1.1.3.2 | 1.2.5.1 | 5.3.3.2)

🔵: razvija zmožnost jezikovnega posredovanja pisnih besedil in avdiovizualnih gradiv (povzemanje, poenostavljanje, ključne informacije);

🔵: razvija zmožnost posredovanja konceptov in razvija strategije za posredovanje konceptov v skupini: sodeluje in spodbuja sodelovanje v skupini, sooblikuje ideje in rešitve pri skupinskem delu (npr. naloga, projekt). Pri tem sodeluje z različnimi posamezniki ali skupinami, morebitne spore rešuje konstruktivno in po potrebi sklepa kompromise;

SC (5.3.4.1 | 5.3.4.2)

🔵: sogovornicem izraža osebni odziv na umetnostna besedila (tudi filme, gledališke predstave, recitale, ipd.). Intuitivno ali zavestno (individualno in v skupini) vzpostavlja odnos do kulture, umetnosti, umetniške izkušnje in procesov ustvarjanja ter ob tem prepozna lastna doživetja in se vživlja v izkušnjo drugega. Uživa v ustvarjalnosti, se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih;

SC (1.3.3.1 | 1.3.4.1)

I: *analizira in kritično ovrednoti ustvarjalna besedila in avdiovizualna gradiva.*

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

standardi znanja niso določeni.

RAZNOJEZIČNOST IN MEDKULTURNOST

OBVEZNO

OPIS TEME

Raznojezičnost (ang. *plurilingualism*) kot dinamičen jezikovni repertoar, ki ga dijak nenehno širi, je razumljena kot stanje družbe in posameznika in se šteje kot splošno sprejeta družbena norma pri poučevanju jezikov (Svet Evrope, 2011). Raznojezičnost je zmožnost posameznika, da se sporazumeva v več jezikih, izraža naklonjenost in spoštovanje do različnih jezikov. Zajema repertoar vseh jezikov, ki jih posameznik zna in uporablja. Ta vključuje materni oz. prvi jezik in druge jezike in jezikovne različice.

Cilj učenja italijanščine kot drugega ali kot tujega jezika je postati govorec več jezikov in hkrati posrednik med več kulturami. Raznojezična in raznokulturna zmožnost je v SEJU opredeljena kot »sposobnost uporabljati jezik za sporazumevanje in sodelovanje v medkulturni interakciji, kjer ima posameznik kot predstavnik družbe znanje različnih jezikov na različnih ravneh in izkušnje raznolikih kulturnih prostorov«. Pri tem je ključen večjezikovni pristop, ki pomeni, da se učitelj pri načrtovanju in poučevanju pouka (npr. drugega jezika) navezuje na učni jezik, materni jezik dijaka in druge jezike ter nejezikovne predmete. Pri omogočanju učenja in usvajanja novega znanja učitelj izhaja iz obstoječega znanja jezikov in kultur posameznega dijaka.

Medkulturnost pomeni neločljivo povezanost učenja italijanščine kot drugega ali kot tujega jezika s spoznavanjem kultur italijansko govorečega prostora, prav tako tudi s spoznavanjem drugih kultur. Z učenjem drugih jezikov in spoznavanjem drugih kultur se dijak ozavešča o lastnem jeziku in kulturi, o tem, kako ga druga/e kultura/e in jezik/i sooblikujejo, kako se jeziki in kulture medsebojno prepletajo in razvijajo. Nauči se, kaj je vsem jezikom in kulturam skupnega in kaj kulturno pogojenega. Ozavešča se o pomenu strpnosti in spoštovanja do ljudi iz različnih jezikovnih in kulturnih skupnosti, o bogastvu jezikovne in kulturne raznolikosti družbe oz. okolja, v kateri živi, ter širše.

RAZNOJEZIČNOST IN MEDKULTURNOST

CILJI

Dijak:

O: razvija zmožnost prožnega menjavanja jezikov iz svojega **raznojezičnega repertoarja**, kar mu olajša sporazumevanje v dvojezičnem okolju na narodno mešanem območju slovenske Istre in v večjezičnem okolju. Pri učenju italijanščine uporablja znanje prvega in/ali učnega jezika ter drugih tujih jezikov; zna primerjati jezike, ki se jih uči, in razpoznava podobnosti in razlike med njimi. Pri uporabi gradiv v različnih jezikih se zaveda podobnosti in razlik ter je pozoren tudi pri uporabi prevajalnikov, velikih jezikovnih modelov, avtomatsko prevedenih spletnih strani itd.;

SC (1.1.3.1 | 1.1.3.2)

O: razvija zavest o različnih kulturnih prepričanjih, vrednotah in praksah. S spoznavanjem in primerjanjem lastne in tujih kultur vzpostavlja odnos do lastne kulture, se ozavešča o vrednosti in različnosti kultur in jezikov za posameznika in skupnosti ter tako razvija **medkulturno zmožnost**. Zaveda se in prepoznava raznolikosti v ožjih in širših okoljih, bogastva kulturne raznolikosti družbe, pomena strpnosti in spoštovanja do ljudi iz različnih kulturnih skupnosti. Specifiko dvojezičnosti na narodno mešanem območju slovenske Istre sprejema kot vrednoto in ceni kot dodano vrednost. Pri svojem delovanju upošteva etična načela pravičnosti, enakopravnosti in sočutja;

SC (1.3.1.1 | 3.3.1.2 | 2.1.2.1)

I: se sporazumeva v italijanščini tudi izven učilnice, npr. na **strokovni ekskurziji** ali pri sodelovanju v **mednarodnem projektu**. S sogovorci aktivno uporablja pri pouku pridobljeno znanje v novih avtentičnih situacijah. V mednarodnem sodelovanju se aktivno povezuje z drugimi deležniki v prizadevanju in ukrepanju za trajnostnost. Pri načrtovanju in reševanju kompleksnih problemov trajnostnosti uporablja in povezuje znanja in metode različnih znanstvenih disciplin ter predlaga ustvarjalne in inovativne ideje in rešitve.

SC (5.3.5.3 | 2.4.2.1 | 2.3.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

standardi znanja niso določeni.

SPORAZUMEVALNE JEZIKOVNE ZMOŽNOSTI

OBVEZNO

OPIS TEME

Sporazumevalne jezikovne zmožnosti se nanašajo na sposobnost učinkovite rabe jezika za različne komunikacijske namene in v različnih kontekstih pri sprejemanju in tvorjenju besedil ter pri vseh posredniških dejavnostih: vključen je torej preplet jezikovnih (slovnica in besedišče), sociolingvističnih in pragmatičnih zmožnosti.

Jezikovna zmožnost vključuje pravilno izgovarjavo, rabo pravopisnih in slovničnih pravil ter besedišča. Sociolingvistična zmožnost predvideva prilagajanje jezika okoliščinam, pragmatična pa upoštevanje norm družbene komunikacije. Zlasti zadnja zmožnost zahteva od dijakov, da prilagajajo svojo govorico sogovorniku in okoliščinam ter obvladajo vljudnostne norme in nebesedno komunikacijo v italijanskem jeziku in kulturi. Vsebine se med seboj transverzalno prepletajo in dopolnjujejo v zastavljenih ciljih, pri čemer naj se upošteva, da se zmožnosti pravilnega sprejemanja razvijejo v veliko večji meri kot zmožnosti tvorjenja.

JEZIKOVNA ZMOŽNOST

CILJI

Dijak:

- : razvija pravilno rabo slovničnih struktur pri sporazumevanju. Zaveda se podobnosti in razlik med jeziki in je na to pozoren tudi pri uporabi slovarjev, prevajalnikov in drugih jezikovnih virov;
SC (1.1.3.1)
- : razvija obseg in nadzor besedišča, pri učenju in usvajanju besedišča se zaveda podobnosti in razlik med jeziki in je na to pozoren tudi pri uporabi gradiv v tujih jezikih, prevajalnikov, velikih jezikovnih modelov, avtomatsko prevedenih spletnih strani itd.;
SC (1.1.3.1)
- : razvija pravilno izgovarjavo in intonacijo;
- : razvija pravopisni nadzor.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

RAVEN A1, MINIMALNI STANDARD	RAVEN A1, STANDARD
• uporabi zelo omejeno število osnovnih slovničnih struktur, ko se skuša znajti v nekaterih konkretnih situacijah; • z omejenim repertoarjem naučenih besed, kretenj in fraz se sporazumeva v običajnih situacijah. Včasih je sporočilo nejasno. Izrazi svoje osnovne življenjske potrebe, pri čemer so prekinitve in nesporazumi pogosti; • posnema celoten obseg italijanskih glasov in poudarkov v enostavnih, znanih besedah in frazah, sliši se vpliv drugih jezikov, a je izgovarjava kljub temu v večini pravilna; • zapiše znane besede, besedne zveze in nekatere osnovne osebne podatke. Uporablja nekatera ločila.	• v enostavnih povedih uporabi osnovne slovnične in stavčne strukture, ko v vsakdanjih situacijah govori o sebi in izraža konkretne potrebe; • obvlada osnovni repertoar besed, kretenj in fraz, ki jih uporablja v vsakdanjih situacijah. Čeprav pri tem izpusti kakšen leksikalni element, je še vedno jasno, kaj želi sporočiti; • ob sogovorčevi pomoči in vzpodbudi pravilno artikulira italijanski obseg glasov in poudarkov v enostavnih, znanih besedah in frazah; • zapiše znane besede, krajše stavke in osnovne osebne podatke. Uporablja osnovna ločila.
RAVEN A2, MINIMALNI STANDARD	RAVEN A2, STANDARD
• uporabi omejen nabor slovničnih struktur in večstavčnih povedi v predvidljivih in vsakodnevnih situacijah; • razmeroma pravilno uporabi preprosto besedišče, ko govori o znanih vsebinah. Pogosto ponavlja povedano ali okorno parafrazira; • sogovorec se mora občasno truditi, da razume izgovarjavo, saj je prisoten vpliv drugih jezikov, ki se mestoma pojavlja tudi pri znanih besedah; včasih je vir težav v intonaciji; • zapiše znane besede in preproste povedi, pri čemer so možne pravopisne napake.	• z uporabo osnovnih večstavčnih vzorcev in nekoliko zahtevnejših slovničnih struktur komunicira v vsakdanjih in predvidljivih situacijah za zadovoljevanje osnovnih življenjskih potreb; • besedišče mu omogoča, da se sporazumeva v večini vsakodnevnih, rutinskih situacij in da zadosti osnovnim življenjskim potrebam. Pri tem je občasno še negotov ali okoren; • izgovarjava je na splošno razumljiva, intonacija je dokaj pravilna. Čeprav sta izgovarjava in intonacija znanih besed in sporočil jasna, lahko vpliv drugih jezikov otežuje razumljivost; • zapiše kratke stavke o vsakdanjih vsebinah. Krajše besede, ki jih uporablja pri govorjenju, zapiše razmeroma pravilno, čeprav še ne obvlada pravopisnih pravil.
RAVEN B1, MINIMALNI STANDARD	RAVEN B1, STANDARD
• zadostno obvlada omejen nabor slovničnih struktur, ki zadostujejo potrebam komunikacije v predvidljivih situacijah. Pri tem se čuti vpliv maternega ali drugih jezikov, pogoste so sistemske napake; • večinoma pravilno uporabi dokaj obsežno besedišče, vključujoč pogostejše kolokacije. Tudi pri pogovoru o znanih in aktualnih vsebinah se občasno pojavljajo težave, ki jih rešuje s ponavljanjem ali parafraziranjem; • pri izražanju kompleksnejših misli ali obravnavanju nepoznanih tem so pogoste leksikalne napake, kar lahko povzroča nesporazume; • izgovarjava je razumljiva in ustrezna pri večini fonemov. Govori dokaj tekoče kljub sistemskim napakam zaradi ne dovolj dobrega poznavanja fonoloških značilnosti manj znanih besed. Intonacija je večinoma ustrezna in skladna s posredovano vsebino, čeprav je prisoten vpliv drugih jezikov; • besedilo je večinoma razumljivo in dovolj pravilno zapisano, da mu je mogoče slediti. Pogosto se pojavljajo napake pri zapisovanju posamičnih besed, postavljanju ločil in pri zgradbi besedila.	• uporabi za to raven ustrezen nabor slovničnih struktur v vsakdanjih situacijah, sporazumevanje je slovnično pravilno. Morebitne napake pri uporabi kompleksnejših struktur ne ovirajo jasnosti sporočila; • pravilno uporabi velik obseg besedišča vključno s pogostejšimi kolokacijami, tako da pri pogovoru o znanih in aktualnih vsebinah nima večjih težav. Učinkovito sodeluje v pogovoru, pri čemer po potrebi spretno parafrazira; • pri izražanju kompleksnejših misli ali obravnavanju nepoznanih tem občasno prihaja do napak oz. pomenskih nesporazumov; • izgovarjava je na splošno razumljiva, intonacija je pravilna. Včasih pride do napak pri intonaciji neznanih besed in kompleksnejših sporočil predvsem zaradi vpliva drugih jezikov, kar pa ne ovira razumljivosti; • besedilo je razumljivo in dovolj pravilno zapisano, da mu je mogoče slediti. Pojavljajo se lahko napake pri zapisovanju besed, postavljanju ločil in zgradbi besedila.

RAVEN B2, MINIMALNI STANDARD	RAVEN B2, STANDARD
• uporabi ustrezen nabor slovničnih struktur, sporazumevanje je slovnično pravilno. Morebitne napake pri uporabi kompleksnejših struktur ne ovirajo jasnosti sporočila; • razpolaga z bogatim besediščem, vendar izbor ni vedno slogovno ustrezen. Občasna nenatančna izbira besed ne ovira sporazumevanja. V večini kontekstov tvori ustrezne kolokacije besed; • pretežno uporabi ustrezno intonacijo, jasno izgovarja besede in pravilno poudarja glasove. Kljub posameznim napakam pri izgovarjavi je sporočilo razumljivo. Večinoma pravilno predvideva fonološke značilnosti neznanih besed; • tvori razumljivo zapisana besedila z manjšimi odstopanji pri zgradbi. Pri rabi ločil občasno dela napake, opazen je tudi negativen vpliv maternega ali drugih jezikov pri zapisovanju besed.	• uporabi bogat nabor slovničnih struktur in pri večini ne dela napak, spretno uporabi tudi kompleksnejše, vendar se pri teh lahko pojavijo napake ali netočne izbire, kar pa ne povzroča nesporazumov; • razpolaga z bogatim besediščem, ki ga večinoma pravilno uporablja. Občasna napačna izbira besed ne ovira sporazumevanja. Obvlada ustrezne kolokacije in se učinkovito sporazumeva v večini kontekstov; • uporabi ustrezno intonacijo, jasno izgovarja besede in pravilno poudarja glasove. Pravilno predvideva tudi fonološke značilnosti neznanih besed; • tvori povezana besedila z ustrežno zgradbo. Zapisovanje besed in raba ločil sta večinoma pravilna. Včasih je opazen tudi negativen vpliv maternega ali drugih jezikov pri rabi ločil.

SOCIOLINGVISTIČNA ZMOŽNOST

CILJI

Dijak:

O: razvija zmožnost ustrezne rabe jezika za vzpostavitev družabnih stikov in učinkovitega preklapljanja med različnimi stopnjami formalnosti.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

RAVEN A1, MINIMALNI STANDARD	RAVEN A1, STANDARD
obvlada zelo kratke družbene izmenjave in uporablja pozdrave in vljudnostne nagovore.	z najpreprostejšimi vsakdanjimi vljudnostnimi frazami vzpostavi in vzdržuje komunikacijo v osnovnih družbenih stikih.
RAVEN A2, MINIMALNI STANDARD	RAVEN A2, STANDARD
prepozna in skoraj vedno ustrezno interpretira družbene in kulturne norme in pravila ter se nanje večinoma primerno odzove, pri čemer uporablja preproste pogoste izraze in osnovne vzorce.	prepozna in ustrezno interpretira družbene in kulturne norme in pravila ter se nanje primerno odzove. Vzpostavi in vzdržuje družbene stike, pri čemer uporablja preproste pogoste izraze in osnovne vzorce.
RAVEN B1, MINIMALNI STANDARD	RAVEN B1, STANDARD
uporabi dokaj širok razpon jezikovnih sredstev za sporazumevanje: večinoma se izrazi situaciji primerno, prisotni so manjši in občasno kakšen večji spodrseljaj v družbeni izmenjavi.	ustrezno uporablja razpon situaciji primernih jezikovnih sredstev za sporazumevanje. Spodrseljaji so redki, saj ustrezno uporablja konvencije vljudnega sporazumevanja.
RAVEN B2, MINIMALNI STANDARD	RAVEN B2, STANDARD
pri izražanju večinoma spretno vzpostavi in vzdržuje ustrezen register (formalen, neformalen). Občasno se pojavljajo spodrseljaji predvsem pri izražanju vljudnosti v formalnem položaju.	izraža se jasno, vljudno in situaciji primerno, pri čemer ne dela večjih napak. Tako v formalnem kot neformalnem položaju vzpostavlja in vzdržuje ustrezen register.

PRAGMATIČNA ZMOŽNOST

CILJI

Dijak:

- : razvija zmožnost prilagajanja jezika situaciji in sogovorcu (prožnost);
- : razvija zmožnost sodelovanja v pogovoru/interakciji (menjava vlog);
- : razvija zmožnost razvijanja in tvorjenja logično povezanih in strukturiranih besedil (razvijanje vsebine, koherentnost in kohezivnost);
- : razvija zmožnost ustreznega in spontanega izražanja (vsebinska natančnost in tekočnost).

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

RAVEN A1, MINIMALNI STANDARD	RAVEN A1, STANDARD
pri izražanju omahuje glede natančnosti tudi pri kratkih in naučenih frazah, dela pogoste premore, komunikacijo prekine.	pri izražanju je natančen pri kratkih in naučenih frazah, pri čemer se ne izraža tekoče in dela pogoste premore.
RAVEN A2, MINIMALNI STANDARD	RAVEN A2, STANDARD
- z rabo preprostega jezika se prilagodi večini predvidljivih situacij, pri nepredvidljivih potekih pogovora lahko nastopijo težave; - s preprostimi frazami začne, vzdržuje ali konča kratek pogovor, pri čemer mora biti sogovornik ves čas podporen in sodelovalen; - zgodbo ali krajši opis ubesedi z nizom zaporednih informacij, ki medsebojno niso vedno smiselno povezane. Redko uporablja povezovalce; - fraze o znanih vsebinah tvori, tako da se lahko vključi v kratke izmenjave, čeprav pri tem okleva in dela napake.	- z rabo preprostega jezika se prilagodi večini predvidljivih situacij. Nekatere fraze s parafraziranjem prilagodi konkretnim okoliščinam - s preprostimi frazami začne, vzdržuje in konča kratek pogovor, pri čemer mora biti sogovornik pogosto podporen in sodelovalen; - v obliki linearne nize s smiselnim zaporedjem dogodkov pove zgodbo ali tvori krajši, preprost opis, pri čemer uporablja najosnovnejše povezovalce; - o znanih in vsakdanjih vsebinah ter v preprostih situacijah dokaj tekoče in dovolj natančno sporoči tisto, kar želi povedati. V krajših sporočilih je razumljiv, čeprav so premori in napačni začetki ter poskusi preoblikovanja izraženega očitni.

RAVEN B1, MINIMALNI STANDARD	RAVEN B1, STANDARD
• pri izražanju uporabi osnovni razpon jezika, kar mu omogoča prilagajanje predvidljivim in deloma nepredvidljivim situacijam, pri čemer včasih ni prepričljiv; • začne, vzdržuje in konča krajši pogovor ali poseže v razpravo o znanih vsebinah ali vsebinah, ki ga zanimajo. Občasno manj spretno prevzema različne vloge v pogovoru. Njegova besedna in nebesedna komunikacija je večinoma primerna; • pri sporočanju upošteva zgradbo, običajno za izbrano besedilno vrsto. Razmeroma jasno poveže povedi v pripoved ali opis, ki je včasih neustrezno besedilno povezan. Besedilo je večinoma smiselno členjeno na odstavke; • posreduje preprostejše, nezahtevne informacije in poudari glavne točke besedila. Kljub daljšim premorom zaradi pomanjkanja besedišča in slabšega poznavanja slovničnih struktur se izraža dovolj razumljivo. Pri pisni komunikaciji se pojavljajo napake v kohezivnosti besedila.	• pri izražanju prožno uporabi dokaj širok razpon jezika, kar mu omogoča prilagajanje predvidljivim in deloma nepredvidljivim situacijam, pri čemer je prepričljiv; • pravilno začne, vzdržuje in konča pogovor ali poseže v razpravo o znanih vsebinah ali vsebinah, ki ga zanimajo, pri čemer ustrezno uporablja mnoga besedna in nebesedna sredstva; • pri sporočanju upošteva zgradbo, običajno za izbrano besedilno vrsto. Jasno prikaže časovno zaporedje besedila, spretno opiše in primerno razvije argumentacijo vključujoč protiargumente: sogovorec ali bralec mu zlahka sledi, tudi če so prisotne okornosti. Besedilo je smiselno členjeno na odstavke; • dovolj natančno pojasni bistvo povedanega in se izraža s precejšnjo lahkoto. Občasno ima težave pri oblikovanju sporočila, zaradi česar se pri ustnem sporazumevanju pojavljajo premori. Kljub temu lahko učinkovito nadaljuje brez pomoči. Pri pisni komunikaciji se pojavljajo okornosti v kohezivnosti besedila.
RAVEN B2, MINIMALNI STANDARD	RAVEN B2, STANDARD
• vsebino in izrazna sredstva dokaj učinkovito prilagaja situaciji in sogovorniku ter prilagaja stopnjo formalnosti večini okoliščin; • začne, vzdržuje in konča pogovor o širokem razponu, pri čemer je pretežno učinkovit v večini vlog. Ko poseže v razpravo, občasno uporabi slogovno manj ustrezna besedna ali nebesedna sredstva; • razvije jasna in smiselna besedila, v katerih ubesedi razliko med dejstvom in mnenjem. Večinoma upošteva značilnosti besedilne vrste. Kljub omejeni uporabi besedilnih povezovalcev svoje povedi poveže v koherenten diskurz; • posreduje podrobne in kompleksno povezane informacije, prilagaja se zahtevnejšim situacijam, v katerih precej tekoče in dokaj natančno ubesedi večino vsebin. Večinoma učinkovito uporablja stalne besedne zveze. Pri ustnem izražanju se pojavljajo opazni premori, pri pisnem pa je glede kohezivnosti in koherentnosti nekaj okornosti.	• vsebino in izrazna sredstva učinkovito prilagaja situaciji in sogovorniku ter uporablja stopnjo formalnosti, ustrezno okoliščinam; • začne, vzdržuje in konča pogovor o širokem razponu vsebin, pri čemer je učinkovit v večini vlog. Ko poseže v razpravo, uporabi primerna besedna in nebesedna sredstva; • argumentirano in sistematično razvije smiselno besedilo z razlikovanjem med mnenji in dejstvi, pri čemer upošteva značilnosti besedilne vrste. Kljub deloma omejeni uporabi besedilnih povezovalcev povedi poveže v jasen in koherenten diskurz; • posreduje podrobne in kompleksno povezane informacije, prilagaja se zahtevnejšim situacijam, v katerih tekoče, spontano in natančno ubesedi večino vsebin. Natančno in učinkovito uporablja stalne besedne zveze. Pri ustnem izražanju so premori malo opazni, pri pisnem pa so napake glede kohezivnosti in koherentnosti redke.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

OPREDELITEV PREDMETA

Svet Evrope. (2023). Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje – dodatek. Zavod RS za šolstvo. <https://www.zrss.si/pdf/SEJO.pdf>

Svet Evrope. (2017). ROPP. Referenčni okvir za pluralistične pristope k jeziku in kulturam. Zavod RS za šolstvo. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/9skbvwm>

SPREJEMANJE

SEJO-Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje, Dodatek (Spletna izd.). (2023). Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://www.zrss.si/pdf/SEJO.pdf>

TVORJENJE

PISNO IZRAŽANJE

SEJO-Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje, Dodatek (Spletna izd.). (2023). Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://www.zrss.si/pdf/SEJO.pdf>

INTERAKCIJA

SEJO-Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje, Dodatek (Spletna izd.). (2023). Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://www.zrss.si/pdf/SEJO.pdf>

SPLETNA INTERAKCIJA

CMEPIUS, mednarodno sodelovanje, eTwinning: <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/vii3d3f> in Project kits | European School Education Platform (<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/44n8vnr>)

CMEPIUS, mednarodno sodelovanje, ERASMUS+: <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/x9khn6>

POSREDOVANJE

SEJO-Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje, Dodatek (Spletna izd.). (2023). Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://www.zrss.si/pdf/SEJO.pdf>

Svet Evrope. 2017. ROPP. Referenčni okvir za pluralistične pristope k jeziku in kulturam. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo. Pridobljeno z <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/9skbvwm>

RAZNOJEZIČNOST IN MEDKULTURNOST

- » Ahačič, K., Lipovšek, F., Rot Gabrovec, V., Retelj, A., Šečerov, N., Pisnjak, M., Cajhen, S., Petek Ahačič, M., in Lešnik, M. (2017). *Primerjalni prikaz rabe jezikoslovnih izrazov pri pouku tujih jezikov v osnovnih in srednjih šolah: delovno gradivo za pripravljavce učnih načrtov, učbenikov in drugih učnih gradiv*. Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/1i4ugon> - za nemščino, Retelj, A. s. 28-39.
- » Candelier, M., Camilleri, A., Castellotti, V., De Pietro, J. F., Lőrincz, I., Meißner, F.-J., Noguerol, A., in Schröder-Sura, A. (2017). *ROPP, referenčni okvir za pluralistične pristope k jeziku in kulturam: zmožnosti in viri*. Zavod RS za šolstvo. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/j57niv0>
- » *Jeziki štejejo: priročnik dobre prakse* (1. elektronska izd.). (2021). Znanstveno raziskovalno središče, Annales ZRS; Pedagoška fakulteta. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/wz9gjbx>
- » CROMO. 2007: *CROMO: Medkulturni čezmejni modul – dopolnilo Evropskemu jezikovnemu listovniku 15+*. Gradec/Trst/Ljubljana: Österreichisches Sprachen-Kompetenz-Zentrum, Agenzia Nazionale per lo Sviluppo dell'Autonomia Scolastica, Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/mp2x96l>
- » Hufeisen, B., in Neuner, G. (2003). *Mehrsprachigkeitskonzept – Tertiärsprachenlernen – Deutsch nach Englisch*. European Centre for Modern Languages. Strasburg: Svet Evrope.
- » *Jeziki štejejo: priročnik dobre prakse* (1. elektronska izd.). (2021). Znanstveno raziskovalno središče, Annales ZRS; Pedagoška fakulteta. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/wz9gjbx>
- » Kač, L. (2022). Raznojezične učne ure so s pomočjo Referenčnega okvira za pluralistične pristope k jeziku in kulturam več kot samo učenje jezikov = Plurilingual lessons with the Framework of References for Plurilingual Approaches are more than only languages learning. V *Obrazi več-/raznojezičnosti: [znanstvena monografija]* (str. 107–130). Pedagoški inštitut. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/vh30eph>
- » Medkulturni in večjezični pristopi pri pouku, Gradivo z usposabljanja učiteljev, 26.10.2017, ZRSŠ, MIZŠ, <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/da41q9b> (11.10.2024).
- » Pedagoški forum ZRSŠ ob evropskem dnevu jezikov, prispevki učiteljev o izvedenih večjezikovnih in medkulturnih učnih dejavnostih, <http://www.zrss.si/evropski-dan-jezikov/> (11.10.2024).

- » Puklavec, Nada, Milka, Enčeva, Sabina, Mulej, 2006: *Evropski jezikovni listovnik za srednješolce v starosti od 15 do 19 let*. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport RS in Založba Tangram. Dostopno na <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/z5f17hw> (24.1.2025).
- » *Svet Evrope (2023). Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje, Dodatek* (Spletna izd.). Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://www.zrss.si/pdf/SEJO.pdf>
- » *Večjezične dejavnosti v šoli in vrtcu: zbirka primerov iz prakse: projekt Jeziki štejejo (JeŠT)* (1. izd., str. 108). (2022). Pedagoška fakulteta. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/rmco26w>

SPORAZUMEVALNE JEZIKOVNE ZMOŽNOSTI

Ahačič, K., Lipovšek, F., Rot Gabrovec, V., Retelj, A., Šečerov, N., Pisnjak, M., Cajhen, S., Petek Ahačič, M., in Lešnik, M. (2017). *Primerjalni prikaz rabe jezikoslovnih izrazov pri pouku tujih jezikov v osnovnih in srednjih šolah: delovno gradivo za pripravljavce učnih načrtov, učbenikov in drugih učnih gradiv*. Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/1i4ugon>

SEJO-Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje, Dodatek (Spletna izd.). (2023). Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://www.zrss.si/pdf/SEJO.pdf>

PRILOGE

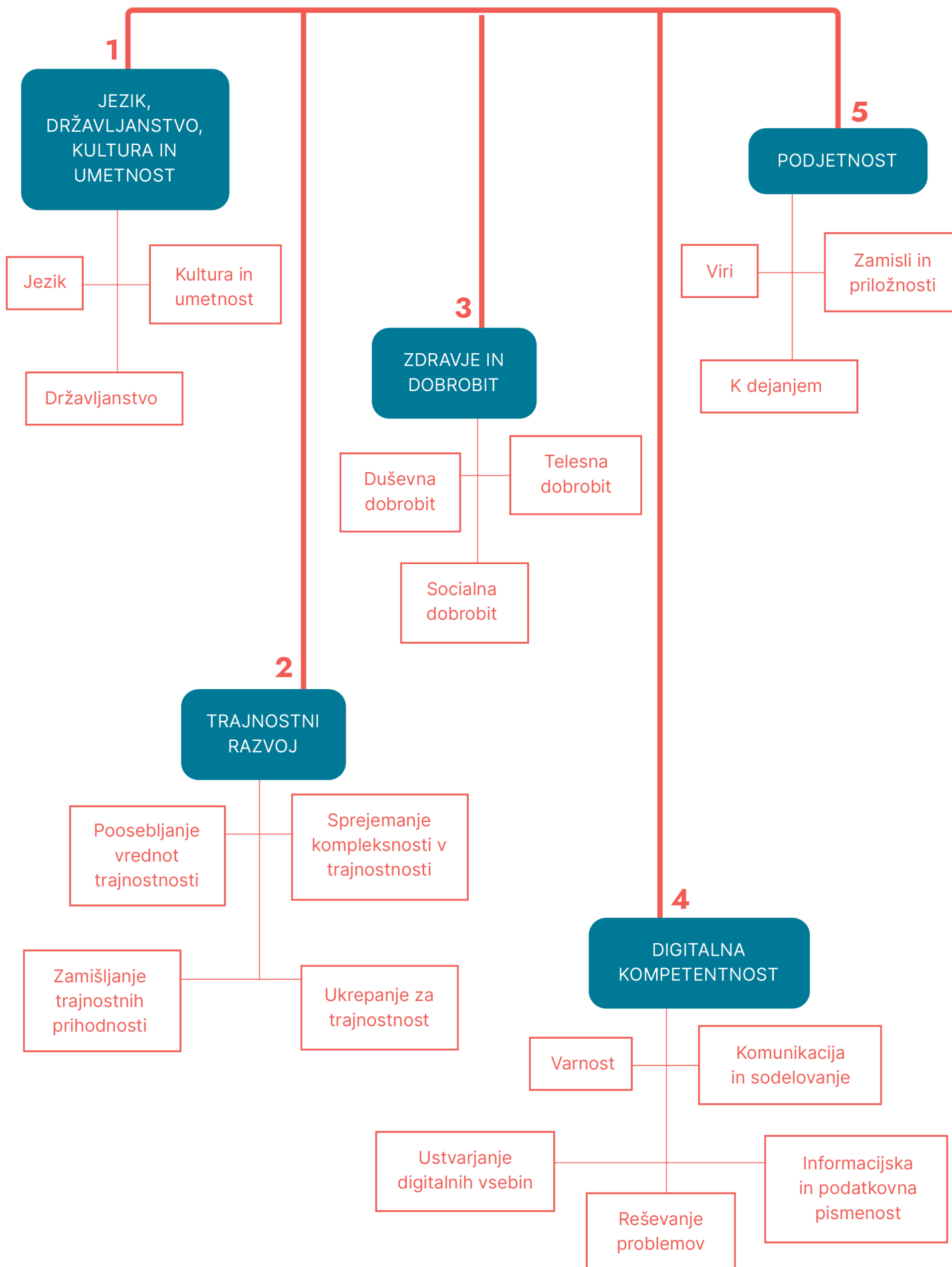
PRILOGE PO POGLAVJIH

SPREJEMANJE

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA TEMO

» https://aplikacijaun.zrss.si/api/gradiva/Priporocene_vsebine.pdf

KLJUČNI CILJI PO PODROČJIH SKUPNIH CILJEV

1 /// JEZIK, DRŽAVLJANSTVO, KULTURA IN UMETNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

1.1 JEZIK

1.1.1 Strokovna besedila	1.1.1.1 Pri posameznih predmetih razvija zmožnost izražanja v različnih besedilnih vrstah (referat, plakat, povzetek, opis, pogovor itd.).
1.1.2 Strokovni jezik	1.1.2.1 Se zaveda, da je učenje vsebine posameznega predmeta hkrati tudi spoznavanje njegove strokovne terminologije; torej učenje jezika na ravni poimenovanj za posamezne pojme in na ravni logičnih povezav. 1.1.2.2 Se izraža z ustrezno terminologijo predmeta in skrbi za ustrezno govorno ter pisno raven svojega strokovnega jezika.
1.1.3 Univerzalni opis jezika kot sistema	(pri vseh predmetih:) 1.1.3.1 Se zaveda podobnosti ter razlik med jeziki in je na to pozoren tudi pri uporabi gradiv v tujih jezikih, pri uporabi prevajalnikov, velikih jezikovnih modelov, avtomatsko prevedenih spletnih strani itd. (pri vseh jezikovnih predmetih:) 1.1.3.2 Se zaveda, da različne jezike lahko opisujemo na podoben način; pri pouku tujih jezikov zato uporablja znanje, pridobljeno pri pouku učnega jezika, in obratno: zna primerjati jezike, ki se jih uči, in razpozna podobnosti ter razlike med njimi.
1.1.4 Razumevanje pomena branja	1.1.4.1 Pri vseh predmetih redno bere, izbira raznolika bralna gradiva, jih razume, poglobljeno analizira in kritično vrednoti.
1.1.5 Jezik in nenasilna komunikacija	1.1.5.1 Razvija lastne sporazumevalne zmožnosti skozi nenasilno komunikacijo.

1.2 DRŽAVLJANSTVO

1.2.1 Poznavanje in privzemanje človekovih pravic ter dolžnosti kot temeljnih vrednot in osnov državljanske etike	1.2.1.1 Pozna, razume in sprejema človekove pravice kot skupni evropski in ustavno določeni okvir skupnih vrednot ter etike. 1.2.1.2 Razume, da so človekove pravice univerzalne in nepogojene, da uveljavljajo vrednote svobode in enakosti. 1.2.1.3 Razume in sprejema, da je obstoj pravic pogojen s spoštovanjem individualne dolžnosti do enake pravice drugega. 1.2.1.4 Razume in sprejema, da je dolžnost do enake pravice drugega dolžnost zaradi dolžnosti (ne le pravica zaradi individualnega interesa). 1.2.1.5 Razume in sprejema človekove pravice in dolžnosti kot osnovno, vsem državljanom skupno etiko (moralo), ki uveljavlja vrednote spoštovanja človekovega dostojanstva, pravičnosti, resnice, zakona, lastnine, nediskriminacije in strpnosti.
1.2.2 Etična refleksija	1.2.2.1 Spozna, da obstajajo moralna vprašanja, pri katerih ni vnaprej danih od vseh sprejetih odgovorov. 1.2.2.2 Razvija občutljivost za moralna vprašanja ter sposobnost, da o njih razmišlja skupaj z drugimi.
1.2.3 Sodelovanje z drugimi v skupnosti in za skupnost	1.2.3.1 Z namenom uresničevanja skupnega dobrega sodeluje z drugimi ter podaja in uresničuje predloge, ki kakovostno spreminjajo skupnosti. 1.2.3.2 Prek lastnega delovanja ozavešča pomen skrbi za demokratično skupnost ter krepi zavedanje o pomenu pripadnosti skupnosti za lastnodobrobit in dobrobit drugih.
1.2.4 Aktivno državljanstvo in politična angažiranost	1.2.4.1 Ob zavedanju pozitivnega pomena politike kot skupnega reševanja izzivov in skrbi za dobrobit vseh, pa tudi iskanja kompromisov in preseganja konfliktov, pozna raznolike oblike demokratičnega političnega angažiranja in se vključuje v politične procese, ki vplivajo na življenja ljudi.
1.2.5 Znanje za kritično mišljenje, za aktivno državljansko držo	1.2.5.1 Uporabi znanja vsakega predmetnega področja za kritično in aktivno državljansko držo.

1.3 KULTURA IN UMETNOST

1.3.1 Sprejemanje, doživljanje in vrednotenje kulture in umetnosti	1.3.1.1 Intuitivno ali zavestno (individualno in v skupini) vzpostavlja odnos do kulture, umetnosti, umetniške izkušnje in procesov ustvarjanja ter ob tem prepozna lastna doživetja in se vživlja v izkušnjo drugega. itd.).
1.3.2 Raziskovanje in spoznavanje kulture ter umetnosti	1.3.2.1 Raziskuje in spozna kulturo, umetnost, umetniške zvrsti ter njihova izrazna sredstva v zgodovinskem in kulturnem kontekstu.
1.3.3 Izražanje v umetnosti in z umetnostjo	1.3.3.1 Je radoveden in raziskuje materiale in umetniške jezike, se z njimi izraža, razvija domišljijo ter pogloblja in širi znanje tudi na neumetniških področjih.
1.3.4 Uživanje v ustvarjalnem procesu ter dosežkih kulture in umetnosti	1.3.4.1 Uživa v ustvarjalnosti, se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih. 1.3.4.2 V varnem, odprtem in spodbudnem učnem okolju svobodno izraža želje in udejanja ustvarjalne ideje.
1.3.5 Živi kulturo in umetnost	1.3.5.1 Živi kulturo in umetnost kot vrednoto v domačem in šolskem okolju ter prispeva k razvoju šole kot kulturnega središča in njenemu povezovanju s kulturnim in z družbenim okoljem.

2 /// TRAJNOSTNI RAZVOJ

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

2.1 POOSEBLJANJE VREDNOT TRAJNOSTNOSTI

2.1.1 Vrednotenje trajnostnosti	2.1.1.1 Kritično oceni povezanost lastnih vrednot in vrednot družbe s trajnostnostjo glede na svoje trenutne zmožnosti ter družben položaj.
2.1.2 Podpiranje pravičnosti	2.1.2.1 Pri svojem delovanju upošteva etična načela pravičnosti, enakopravnosti ter sočutja.
2.1.3 Promoviranje narave	2.1.3.1 Odgovoren odnos do naravnih sistemov gradi na razumevanju njihove kompleksnosti in razmerij med naravnimi ter družbenimi sistemi.

2.2 SPREJEMANJE KOMPLEKSNOSTI V TRAJNOSTNOSTI

2.2.1 Sistemsko mišljenje	2.2.1.1 K izbranemu problemu pristopa celostno, pri čemer upošteva povezanost okoljskega, gospodarskega in družbenega vidika. 2.2.1.2 Presoja kratkoročne in dolgoročne vplive delovanja posameznika in družbenih skupin v družbi, družbe na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.2.2 Kritično mišljenje	2.2.2.1 Kritično presoja informacije, poglede in potrebe o trajnostnem razvoju z vidika naravnega okolja, živih bitij in družbe, pri čemer upošteva različne poglede, pogoje z osebnim, socialnim in kulturnim ozadjem.
2.2.3 Formuliranje problema	2.2.3.1 Pri opredelitvi problema upošteva značilnosti problema – (ne)jasnost, (ne)opredeljenost, (ne)določljivost problema – in lastnosti reševanja – (ne)definirane, (ne)sistemske rešitve – ter vpletenost deležnikov.

2.3 ZAMIŠLJANJE TRAJNOSTNIH PRIHODNOSTI

2.3.1 Pismenost za prihodnost	2.3.1.1 Na podlagi znanja, znanstvenih dognanj in vrednot trajnostnosti razume ter vrednoti možne, verjetne in želene trajnostne prihodnosti (scenarije). 2.3.1.2 Presoja dejanja, ki so potrebna za doseganje želene trajnostne prihodnosti.
2.3.2 Prilagodljivost	2.3.2.1 V prizadevanju za trajnostno prihodnost tvega in se kljub negotovostim prilagaja ter sprejema trajnostne odločitve za svoja dejanja.
2.3.3 Raziskovalno mišljenje	2.3.3.1 Pri načrtovanju in reševanju kompleksnih problemov/-atik trajnostnosti uporablja in povezuje znanja in metode različnih znanstvenih disciplin ter predlaga ustvarjalne in inovativne ideje in rešitve.

2.4 UKREPANJE ZA TRAJNOSTNOST

2.4.1 Politična angažiranost	2.4.1.1 Ob upoštevanju demokratičnih načel kritično vrednoti politike z vidika trajnostnosti ter sodeluje pri oblikovanju trajnostnih politik in prakse na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.4.2 Kolektivno ukrepanje	2.4.2.1 Pri prizadevanju in ukrepanju za trajnostnost upošteva demokratična načela in aktivno ter angažirano (konstruktivno) sodeluje z drugimi.
2.4.3 Individualna iniciativa	2.4.3.1 Se zaveda lastnega potenciala in odgovornosti za trajnostno delovanje in ukrepanje na individualni, kolektivni ter politični ravni.

3.1 DUŠEVNA DOBROBIT

3.1.1 Samozavedanje	3.1.1.1 Zaznava in prepoznavna lastno doživljanje (telesne občutke, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) ter lastno vedenje. 3.1.1.2 Skozi izkušnje razume povezanost različnih vidikov lastnega doživljanja (telesni občutki, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) v specifičnih situacijah (npr. ob doživljanju uspeha in neuspeha v učnih in socialnih situacijah).
3.1.2 Samouravnavanje	3.1.2.1 Uravnava lastno doživljanje in vedenje (npr. v stresnih učnih in socialnih situacijah). 3.1.2.2 Razvija samozaupanje in samospoštovanje. 3.1.2.3 Se učinkovito spoprijema z negotovostjo in kompleksnostjo. 3.1.2.4 Učinkovito upravlja, organizira čas učenja in prosti čas.
3.1.3 Postavljanje ciljev	3.1.3.1 Prepoznavna lastne interese, lastnosti, močna in šibka področja ter v skladu z njimi načrtuje kratkoročne in dolgoročne cilje (vezane na duševno, telesno, socialno in učno področje). 3.1.3.2 Spremlja doseganje in spreminjanje načrtovanih ciljev. 3.1.3.3 Razvija zavzetost in vztrajnost ter krepi zmožnosti odložitve nagrade.
3.1.4 Prožen način razmišljanja	3.1.4.1 Razvija osebno prožnost, razvojno miselno naravnost, radovednost, optimizem in ustvarjalnost. 3.1.4.2 Učinkovito se spoprijema s problemskimi situacijami, ki zahtevajo proaktivno miselno naravnost.
3.1.5 Odgovornost in avtonomija	3.1.5.1 Krepi odgovornost, avtonomijo in skrbi za osebno integriteto.

3.2 TELESNA DOBROBIT

3.2.1 Gibanje in sedenje	3.2.1.1 Razume pomen vsakodnevnega gibanja za zdravje in dobro počutje. 3.2.1.2 Razvija pozitiven odnos do gibanja. 3.2.1.3 Vključuje se v različne gibalne dejavnosti, tudi tiste, ki razbremenijo naporen vsakdan. 3.2.1.4 Razume škodljivosti dolgotrajnega sedenja, razvija navade za prekinitev in zmanjšanje sedenja.
3.2.2 Prehrana in prehranjevanje	3.2.2.1 Razume pomen uravnotežene prehrane. 3.2.2.2 Razvija navade zdravega prehranjevanja. 3.2.2.3 Oblikuje pozitiven odnos do hrane in prehranjevanja.
3.2.3 Sprostitev in počitek	3.2.3.1 Razume pomen počitka in sprostitve po miselnem ali telesnem naporu. 3.2.3.2 Spozna različne tehnike sproščanja in uporablja tiste, ki mu najbolj koristijo. 3.2.3.3 Razume pomen dobrih spalnih navad za učinkovito telesno in miselno delovanje ter ravnanje.
3.2.4 Varnost	3.2.4.1 Spozna različne zaščitne ukrepe za ohranjanje zdravja. 3.2.4.2 Ravna varno in odgovorno, pri čemer skrbi za ohranjanje zdravja sebe in drugih.
3.2.5 Preventiva pred različnimi oblikami zasvojenosti	3.2.5.1 Usvaja znanje o oblikah in stopnjah zasvojenosti ter o strategijah, kako se jim izogniti oz. jih preprečiti z zdravim življenjskim slogom.

3.3 SOCIALNA DOBROBIT

3.3.1 Socialno zavedanje in zavedanje raznolikosti	3.3.1.1 Ozavešča lastno doživljanje in vedenje v odnosih z drugimi. 3.3.1.2 Zaveda se in prepoznavna raznolikosti v ožjem (oddelek, vrstniki, družina) in širšem okolju (šola, lokalna skupnost, družba).
3.3.2 Komunikacijske spretnosti	3.3.2.1 Razvija spretnosti aktivnega poslušanja, asertivne komunikacije, izražanja interesa in skrbi za druge.
3.3.3 Sodelovanje in reševanje konfliktov	3.3.3.1 Konstruktivno sodeluje v različnih vrstah odnosov na različnih področjih. 3.3.3.2 Krepi sodelovalne veščine, spretnosti vzpostavljanja in vzdrževanja kakovostnih odnosov v oddelku, družini, šoli, širši skupnosti, temelječih na spoštljivem in asertivnem komuniciranju ter enakopravnosti.
3.3.4 Empatija	3.3.4.1 Krepi zmožnosti razumevanja in prevzemanja perspektive drugega. 3.3.4.2 Prepoznavna meje med doživljanjem sebe in drugega. 3.3.4.3 Uravnava lastno vedenje v odnosih, upoštevajoč več perspektiv hkrati.
3.3.5 Prosocialno vedenje	3.3.5.1 Krepi prepoznavanje in zavedanje potrebe po nudenju pomoči drugim. 3.3.5.2 Prepoznavna lastne potrebe po pomoči in strategije iskanja pomoči. 3.3.5.3 Krepi družbeno odgovornost.

4 /// DIGITALNA KOMPETENTNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

4.1 INFORMACIJSKA IN PODATKOVNA PISMENOST

4.1.1 Brskanje, iskanje in filtriranje podatkov, informacij ter digitalnih vsebin	4.1.1.1 Izraža informacijske potrebe, išče podatke, informacije in vsebine v digitalnih okoljih ter izboljšuje osebne strategije iskanja.
4.1.2 Vrednotenje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.2.1 Analizira, primerja in kritično vrednoti verodostojnost in zanesljivost podatkov, informacij in digitalnih vsebin.
4.1.3 Upravljanje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.3.1 Podatke zbira, obdeluje, prikazuje in shranjuje na najustreznejša mesta (trdi disk, oblak, USB itd.) tako, da jih zna kasneje tudi najti.

4.2 KOMUNIKACIJA IN SODELOVANJE

4.2.1 Interakcija z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.1.1 Sporazumeva se z uporabo različnih digitalnih tehnologij in razume ustrezna sredstva komunikacije v danih okoliščinah.
4.2.2 Deljenje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.2.1 Deli podatke, informacije in digitalne vsebine z drugimi z uporabo ustreznih digitalnih tehnologij. Deluje v vlogi posrednika in je seznanjen s praksami navajanja virov ter avtorstva.
4.2.3 Državljsko udejstvovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.3.1 Išče in uporablja portale za udejstvovanje v družbi. Poišče skupine, ki zastopajo njegove interese, s pomočjo katerih lahko aktivno daje predloge za spremembe.
4.2.4 Sodelovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.4.1 Z digitalnimi orodji soustvarja skupno vsebino in se zavzema za krepitev sodelovanja med člani.
4.2.5 Spletni bonton	4.2.5.1 Pri uporabi digitalnih tehnologij in omrežij prilagaja svoje vedenje pričakovanjem ter pravilom, ki veljajo v določeni skupini.
4.2.6 Upravljanje digitalne identitete	4.2.6.1 Ustvari eno ali več digitalnih identitet in z njimi upravlja, skrbi za varovanje lastnega ugleda ter za ravnanje s podatki, ki nastanejo z uporabo številnih digitalnih orodij in storitev v različnih digitalnih okoljih.

4.3 USTVARJANJE DIGITALNIH VSEBIN

4.3.1 Razvoj digitalnih vsebin	4.3.1.1 Ustvarja in ureja digitalne vsebine v različnih formatih.
4.3.2 Umeščanje in poustvarjanje digitalnih vsebin	4.3.2.1 Digitalne vsebine obogati z dodajanjem slik, glasbe, videoposnetkov, vizualnih efektov idr.
4.3.3 Avtorske pravice in licence	4.3.3.1 Pozna licence in avtorske pravice. Spoštuje pravice avtorjev in jih ustrezno citira.
4.3.4 Programiranje	4.3.4.1 Zna ustvariti algoritem za rešitev enostavnega problema. Zna odpraviti preproste napake v programu.

4.4 VARNOST

4.4.1 Varovanje naprav	4.4.1.1 Deluje samozaščitno; svoje naprave zaščiti z ustreznimi gesli, programsko opremo in varnim ravnanjem, jih ne pušča brez nadzora v javnih prostorih idr.
4.4.2 Varovanje osebnih podatkov in zasebnosti	4.4.2.1 Varuje osebne podatke in podatke drugih ter prepoznava zaupanja vredne ponudnike digitalnih storitev.
4.4.3 Varovanje zdravja in dobrobiti	4.4.3.1 Digitalno tehnologijo uporablja uravnoteženo, skrbi za dobro telesno in duševno dobrobit ter se izogiba negativnim vplivom digitalnih medijev.
4.4.4 Varovanje okolja	4.4.4.1 Zaveda se vplivov digitalnih tehnologij in njihove uporabe na okolje.

4.5 REŠEVANJE PROBLEMOV

4.5.1 Reševanje tehničnih težav	4.5.1.1 Prepozna tehnične težave pri delu z napravami ali digitalnimi okolji ter jih rešuje.
4.5.2 Prepoznavanje potreb in opredelitev tehnoloških odzivov	4.5.2.1 Prepoznava in ocenjuje potrebe, izbira ter uporablja digitalna orodja in jih prilagaja lastnim potrebam.
4.5.3 Ustvarjalna uporaba digitalne tehnologije	4.5.3.1 S pomočjo digitalne tehnologije ustvarja rešitve in novosti v postopkih ter izdelkih.
4.5.4 Prepoznavanje vrzeli v digitalnih kompetencah	4.5.4.1 Prepozna vrzeli v svojih digitalnih kompetencah, jih po potrebi izboljšuje in dopolnjuje ter pri tem podpira tudi druge.

5.1 ZAMISLI IN PRILOŽNOSTI

5.1.1 Odkrivanje priložnosti	5.1.1.1 Prepoznavava avtentične izzive kot priložnosti za ustvarjanje vrednost zase in za druge.
5.1.2 Ustvarjalnost in inovativnost	5.1.2.1 Pri reševanju izzivov na ustvarjalen način uporablja znanje in izkušnje za ustvarjanju boljših rešitev. 5.1.2.2 Pripravi nabor možnih rešitev izziva, pri čemer stremi k oblikovanju vrednosti za druge.
5.1.3 Vizija	5.1.3.1 Oblikuje vizijo prihodnosti, ki vključuje odgovore na vprašanja, kaj namerava početi v prihodnosti, kakšen želi postati in kakšno skupnost želi sooblikovati.
5.1.4 Vrednotenje zamisli	5.1.4.1 Vrednoti rešitve ob upoštevanju kriterijev po načelu ustvarjanja dobrobiti za druge in izbere ustrezno rešitev.
5.1.5 Etično in trajnostno razmišljanje	5.1.5.1 Prepozna in ovrednoti vpliv svojih odločitev ter ravnanj na skupnost in okolje.

5.2 VIRI

5.2.1 Samozavedanje in samoučinkovitost	5.2.1.1 Prepozna svoje želje, močna in šibka področja ter zaupa, da lahko pozitivno vpliva na ljudi in situacije.
5.2.2 Motiviranost in vztrajnost	5.2.2.1 Je pozitivno naravnani, samozavesten in osredotočen na proces reševanja izziva. 5.2.2.2 Vztraja pri opravljanju kompleksnejših nalog.
5.2.3 Vključevanje virov	5.2.3.1 Pridobi podatke in sredstva (materialna, nematerialna in digitalna), potrebne za prehod od zamisli k dejanjem, s katerimi odgovorno in učinkovito upravlja, pri čemer upošteva učinkovito izrabo lastnega časa in finančnih sredstev.
5.2.4 Vključevanje človeških virov	5.2.4.1 Spodbuja in motivira druge pri reševanju skupnih nalog. 5.2.4.2 Poišče ustrezno pomoč posameznika (npr. vrstnika, učitelja, strokovnjak itd.) ali strokovne skupnosti. 5.2.4.3 Razvije spretnosti za učinkovito komunikacijo, pogajanje, vodenje, ki so potrebne za doseganje rezultatov.
5.2.5 Finančna pismenost	5.2.5.1 V različnih življenjskih situacijah prepozna in rešuje finančne izzive (viri finančnih sredstev, skrb za denar, poslovanje npr. z banko, zavarovalnico ter drugimi finančnimi institucijami, ocena potrebnih sredstev, tveganj in odločitev o zadolževanju ter naložbi, varčevanju). 5.2.5.2 Sprejema odgovorne finančne odločitve za doseganje blaginje (osebne in za skupnost). 5.2.5.3 Pridobiva ustrezno znanje na področju finančne pismenosti za kakovostno vsakdanje in poklicno življenje.

5.3 K DEJANJEM

5.3.1 Prevzemanje pobude	5.3.1.1 Spodbuja in sodeluje pri reševanju izzivov, pri čemer prevzema individualno in skupinsko odgovornost.
5.3.2 Načrtovanje in upravljanje	5.3.2.1 V procesu reševanja problemov si zastavlja kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne cilje, opredeli prednostne naloge in pripravi načrt. 5.3.2.2 Prilagaja se nepredvidnim spremembam.
5.3.3 Obvladovanje negotovosti, dvoumnosti in tveganja	5.3.3.1 Na nepredvidene situacije se odziva s pozitivno naravnanoostjo in ciljem, da jih uspešno razreši. 5.3.3.2 Pri odločitvah primerja in analizira različne informacije, da zmanjša negotovost, dvoumnost in tveganja.
5.3.4 Sodelovanje	5.3.4.1 Sodeluje z različnimi posamezniki ali skupinami. 5.3.4.2 Morebitne spore rešuje na konstruktiven način in po potrebi sklepa kompromise.
5.3.5 Izkusveno učenje	5.3.5.1 Z reševanjem izzivov pridobiva nove izkušnje in jih upošteva pri sprejemanju nadaljnjih odločitev. 5.3.5.2 Presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepozna priložnosti za nadaljnje učenje. 5.3.5.3 Prepozna priložnosti za aktivno uporabo pridobljenega znanja v novih situacijah. 5.3.5.4 Povratne informacije uporabi za nadaljnji razvoj podjetnostne kompetence.